

บทที่ 3

มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมปืนซ็อตไฟฟ้าในการใช้ป้องกันตัว ของประชาชนตามกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายของต่างประเทศ และกฎหมายของประเทศไทย

การใช้ปืนซ็อตไฟฟ้าของประเทศไทยนั้น กฎหมายยังไม่อนุญาตให้ประชาชนหรือพลเรือนโดยทั่วไปขออนุญาตเพื่อมีหรือครอบครอง อย่างเช่นอาวุธปืนที่นายทะเบียนท้องที่สามารถออกใบอนุญาตให้หรือครอบครอง รวมถึงการพกพา ดังนั้นในบทนี้จึงได้มีการศึกษาถึงมาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมปืนซ็อตไฟฟ้าในการใช้ป้องกันตัวของประชาชน ตามกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายของต่างประเทศ และกฎหมายของประเทศไทย

3.1 กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับปืนซ็อตไฟฟ้า

3.1.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights – UDHR)

คือ เอกสารที่ทั่วโลกตกลงใช้ร่วมกัน มีทั้งหมด 30 ข้อ ถือกำเนิดขึ้นภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2491 (ค.ศ. 1948) ร่างปฏิญญานี้เป็นครั้งแรกที่ร่างเป็น “มาตรฐานทั่วไปของความสำเร็สำหรับประชาชนและทุกชาติ” ในประวัติศาสตร์มนุษยชาติได้กล่าวถึงสิทธิพลเมือง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมขั้นพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนควรได้รับเมื่อเวลาผ่านไปได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางว่าเป็นบรรทัดฐานพื้นฐานของสิทธิมนุษยชนที่ทุกคนควรเคารพและปกป้อง UDHR ร่วมกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และพิธีสารเลือกรับ 2 ฉบับ และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมกันเป็นร่างกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ชุดสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและตราสารอื่น ๆ ที่นำมาใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2488 ได้กำหนดรูปแบบทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน โดยกำเนิดและพัฒนาาร่างสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ มีการใช้ตราสารอื่น ๆ ในระดับภูมิภาคซึ่งสะท้อนถึงข้อกังวลด้านสิทธิมนุษยชนเฉพาะของภูมิภาคและจัดให้มีกลไกการคุ้มครองเฉพาะ รัฐส่วนใหญ่ยังรับรองรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น ๆ ซึ่งคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานอย่างเป็นทางการ ในขณะที่สนธิสัญญาระหว่างประเทศและกฎหมาย

จารีตประเพณีเป็นแกนหลักของกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เครื่องมืออื่น ๆ เช่น คำประกาศ แนวปฏิบัติ และหลักการที่นำมาใช้ในระดับสากลมีส่วนช่วยให้เกิดความเข้าใจ การนำไปใช้ และการพัฒนา การเคารพสิทธิมนุษยชนจำเป็นต้องมีหลักนิติธรรมในระดับชาติและระดับนานาชาติ¹

กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศกำหนดพันธกรณีที่รัฐต้องเคารพ โดยการเข้าเป็นภาคีของสนธิสัญญาระหว่างประเทศ รัฐถือว่ามีพันธกรณีและหน้าที่ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ในการเคารพ ปกป้อง และปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชน พันธกรณีในการเคารพหมายความว่ารัฐต้องละเว้นจากการแทรกแซงหรือลดทอนการใช้สิทธิมนุษยชน พันธกรณีในการคุ้มครองกำหนดให้รัฐต้องปกป้องบุคคลและกลุ่มบุคคลจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน พันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามหมายความว่ารัฐต้องดำเนินการในเชิงบวกเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้สิทธิมนุษยชน ขั้นพื้นฐานผ่านการให้สัตยาบันสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศรัฐบาลต่าง ๆ ตกลงที่จะวางมาตรการภายในประเทศและกฎหมายที่สอดคล้องกับพันธกรณีและหน้าที่ในสนธิสัญญา ในกรณีที่มีการดำเนินการทางกฎหมายในประเทศไม่สามารถจัดการกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้ กลไกและขั้นตอนสำหรับการร้องเรียนหรือการสื่อสารแต่ละรายการมีอยู่ในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ เพื่อช่วยให้มั่นใจว่ามาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศได้รับการเคารพ นำไปใช้ และบังคับใช้ในระดับท้องถิ่นอย่างแท้จริง²

สำหรับประเทศไทยได้เข้าร่วมลงนามตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights - UDHR) ด้วยเมื่อปี พ.ศ. 2491 (ค.ศ. 1948) ตัวแทนทางการไทยนั่งอยู่ในที่ประชุมของสหประชาชาติ และเป็นหนึ่งในสี่สิบแปดประเทศแรกที่ลงคะแนนเสียงร่วมรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน³ ที่เป็นข้อตกลงที่สหประชาชาติได้กำหนดขึ้นเพื่อให้ประเทศสมาชิกได้ใช้เป็นแนวทางในการคุ้มครองดูแลสิทธิและเสรีภาพของพลเมืองประเทศของตน ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในนั้น ปฏิญญานี้บ่งชี้ว่านอกจากจะเป็นเอกสารที่รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานของคนทั่วโลกฉบับแรกแล้ว ยังถือเป็นผลงานชิ้นสำคัญขององค์การสหประชาชาติในยุคเริ่มก่อตั้งด้วย

¹ อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. (2561). *สิทธิมนุษยชน* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิญญูชน. หน้า 89-90.

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 91-95.

³ A. Human Rights (1948-1949). *V. Social, Humanitarian and Cultural Questions*. ในหนังสือประจำปีของสหประชาชาติ ปี ค.ศ. 1948-1949. หน้า 535.

3.1.2 แนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำในการบังคับใช้กฎหมาย (United Nations Human Rights Guidance on Less-Lethal Weapons in Law Enforcement)⁴

เป็นคำแนะนำด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติเกี่ยวกับอาวุธที่ร้ายแรงน้อยกว่าในการบังคับใช้กฎหมาย ออกโดยสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (OHCHR)⁵ ผลของการวิจัยและการปรึกษาหารือในวงกว้างที่ดำเนินการภายใต้การอุปถัมภ์ของสถาบันเจนีวา (Geneva Academy) และมหาวิทยาลัยของพริทอเรีย (University of Pretoria) รวมถึงสถาบันเพื่อกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายเปรียบเทียบในแอฟริกา (ICLA) และศูนย์สิทธิมนุษยชน โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เช่น นักวิชาการ, ผู้แทนหน่วยงานสหประชาชาติ (UN) และองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ ผู้ถืออำนาจพิเศษของกระบวนการพิเศษของสหประชาชาติ สมาชิกของร่างสนธิสัญญาของสหประชาชาติ เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย ผู้เชี่ยวชาญในการกำกับดูแลของตำรวจ ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน พลเรือน สังคมและผู้ผลิต ช่วยในการร่างคำแนะนำกระบวนการปรึกษาหารือแบบครอบคลุมทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมากสามารถให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างฉบับต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือระหว่างการประชุมผู้เชี่ยวชาญและการปรึกษาหารือในเคมบริดจ์ เจนีวา และพริทอเรีย อาวุธที่อันตรายน้อยกว่า ได้แก่ กระบองตำรวจ สารเคมีระคายเคือง เช่น สเปรย์พริกไทยและแก๊สน้ำตา อาวุธไฟฟ้าช็อต เช่น TASER และปืนฉีดน้ำ สิ่งเหล่านี้ถูกกำหนดไว้ในแนวทางปฏิบัติว่าเป็นอาวุธซึ่งการใช้งานทั่วไปมีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตลดลงอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับอาวุธปืนทั่วไป โดยอ้างอิงจากกฎหมายระหว่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่ง IHRL⁶ และกฎการบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจน

⁴ United Nations Human Rights. (2020). *แนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำในการบังคับใช้กฎหมาย*. ออกแบบและพิมพ์ที่องค์กรสหประชาชาติ, กรุงเจนีวา- 2006362 (E) – มิถุนายน 2020 – 3,050 – HR/PUB/20/1.

⁵ สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (อังกฤษ: Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, OHCHR; ฝรั่งเศส: Haut-Commissariat des Nations unies aux droits de l'homme, HCDH) เป็นแผนกหนึ่งของสำนักเลขาธิการสหประชาชาติซึ่งทำงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนซึ่งได้รับประกันภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศและโทษที่กำหนดในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 สำนักงานฯ ก่อตั้งขึ้นโดยสมัชชาสหประชาชาติในวันที่ 20 ธันวาคม ค.ศ. 1993.

⁶ International Human Rights Law (IHRL) กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ เป็นกฎหมายระหว่างประเทศส่วนที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในระดับสังคม ภูมิภาคและประเทศ กฎหมายสิทธิมนุษยชนประกอบขึ้นจากสนธิสัญญา ความตกลงระหว่างรัฐเอกราชซึ่งตั้งใจให้มีผลผูกพันตามกฎหมายระหว่างภาคีที่เข้าตกลงกัน และกฎหมายระหว่างประเทศจารีตประเพณี ตราสารสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอื่นแม้ไม่มีผลผูกพัน

แนวปฏิบัติที่ดีในการบังคับใช้กฎหมาย แนวปฏิบัตินี้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิ่งที่ถือเป็นกรอบแบบ ที่ถูกต้องตามกฎหมายและมีความรับผิดชอบ การผลิต การถ่ายโอน การจัดซื้อ การทดสอบ การฝึกอบรม การปรับใช้ และการใช้น้อย อาวุธร้ายแรงและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริม ความรับผิดชอบ โดยมุ่งเป้าไปที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลากหลายกลุ่ม โดยเฉพาะรัฐและหน่วยงาน บังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนผู้ผลิตอาวุธ กลไกด้านสิทธิมนุษยชน บริษัทรักษาความปลอดภัยเอกชน หน่วยงานกำกับดูแลของตำรวจ และ นักปกป้องสิทธิมนุษยชน ตลอดจนบุคคลที่แสวงหา แนวทางแก้ไขสำหรับการละเมิดสิทธิมนุษยชน เกิดจากอาวุธที่ร้ายแรงน้อยกว่า

เจ้าหน้าที่พนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายมีหน้าที่รับผิดชอบอย่างมากในการตัดสินใจว่า จำเป็นต้องใช้กำลังในสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใดหรือไม่และหากจำเป็น จะต้องใช้มากเท่าไร เพื่อให้เหมาะสมกับอันตรายที่พวกเขาต้องเผชิญ⁷ พวกเขาจะต้องสร้างสมดุลให้ได้ภายใน เวลาไม่กี่วินาทีภายใต้สภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและเป็นอันตราย โดยต้องปฏิบัติตามหลักการทั่วไป ที่เกี่ยวข้องกับการใช้กำลังและกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากลเสมอ และความเสียหายจาก ความผิดพลาดที่สูงมาก หากมีการสูญเสียชีวิตจากการใช้กำลังโดยไม่จำเป็น ผลลัพธ์ก็คือ โศกนาฏกรรมของมนุษย์ที่ไม่อาจจะแก้ไขได้

เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้กำลังที่เป็นอันตรายแก่ชีวิต รัฐจะต้องมอบวิธีการความรุนแรงต่ำและมีประสิทธิภาพให้แก่เจ้าหน้าที่พนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายและฝึกอบรมวิธีการใช้กำลังโดยไม่ขัดกับหลัก กฎหมายให้ โขคร้ายที่ในบางกรณี เจ้าหน้าที่พนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำอย่าง ไม่เหมาะสม นำไปสู่การบาดเจ็บรุนแรงหรือถึงขั้นเสียชีวิต ในกรณีอื่นๆ พวกเขาจงใจใช้อาวุธที่มี ความร้ายแรงต่ำเพื่อก่อให้เกิดการบาดเจ็บอย่างรุนแรงมากที่สุดต่อบุคคลที่ไม่ได้ก่ออันตรายร้ายแรง มากพอที่ควรจะใช้อาวุธดังกล่าวด้วย เพื่อความชัดเจนและตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ได้บอกไว้ในข้อคิดเห็นทั่วไปว่าด้วยสิทธิในการมีชีวิต แม้กระทั่งอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำก็ยังต้อง ใช้แต่เฉพาะเมื่อมีความจำเป็นและใช้อย่างเหมาะสม ในสถานการณ์ที่เป็นที่ประจักษ์หรือเห็นได้ อย่างชัดเจนว่า มาตรการที่รุนแรงน้อยกว่าไม่มีประสิทธิภาพที่จะจัดการกับภัยอันตราย

ตามหลักการพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธ โดยเจ้าหน้าที่พนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย รัฐบาลควรมอบอาวุธและเครื่องกระสุนหลากหลายรูปแบบให้กับเจ้าหน้าที่พนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย เพื่อเอื้อต่อการใช้กำลังในหลากหลายระดับ อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำทำให้เจ้าหน้าที่พนักงานสามารถใช้

ตามกฎหมาย แต่ช่วยส่งเสริมให้นำไปปฏิบัติ ทำให้เกิดความเข้าใจและการพัฒนากฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่าง ประเทศ และถือว่าเป็นบ่อเกิดของข้อผูกพันทางการเมือง.

⁷ United Nations Human Rights. Supra note 4. บทกรีนนำ. หน้า iii.

กำลังได้หลากหลายระดับในสถานการณ์ที่กฎหมายไม่อนุญาตให้ใช้อาวุธปืนที่บรรจุลูกกระสุนสังหาร

หลักการพื้นฐานว่าด้วยการใช้กำลังและอาวุธ โดยเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายฉบับปี ค.ศ. 1990 ซึ่งเป็นเอกสารสำคัญในระดับนานาชาติที่จัดทำขึ้นเพื่อควบคุมการใช้กำลังเพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้บังคับกฎหมาย ได้กล่าวถึงอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำในข้อบังคับสองข้อ หลักการพื้นฐานข้อที่ 2 เรียกร้องให้รัฐบาลและหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายกำหนด “วิธีการให้กว้างที่สุด” ซึ่ง “ควรรวมการพัฒนาอาวุธไว้ความร้ายแรงสำหรับใช้ในสถานการณ์ที่เหมาะสม”⁸ หลักการพื้นฐานข้อที่ 3 เรียกร้องให้การพัฒนาและการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำ “ได้รับการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนเพื่อลดความเสี่ยงในการก่อให้เกิดอันตรายกับบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้อง” และจะแจ้งว่าการใช้อาวุธเหล่านี้ “ควรได้รับการควบคุมอย่างรัดกุม” หลักการเหล่านี้ยังคงมีผลบังคับใช้ในการดำเนินการใช้บังคับกฎหมาย แต่เมื่อเวลาผ่านไปก็เป็นที่ประจักษ์ชัดมากขึ้นเรื่อย ๆ ว่าจำเป็นต้องมีแนวทางปฏิบัติที่ละเอียดมากขึ้นมาควบคุมการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำ ในปี ค.ศ. 2014 ผู้รายงานพิเศษเรื่องการสังหารนอกกระบวนการยุติธรรม อย่างรวบรัด และโดยผลการแนะนำให้สิทธิมนุษยชนแต่งตั้งคณะบุคคลผู้มีความเชี่ยวชาญให้จัดทำแนวทางปฏิบัติในการใช้อาวุธที่มีความรุนแรงต่ำขึ้นมา ในข้อมติที่ 25/28 ซึ่งผ่านความเห็นชอบเมื่อ 28 มีนาคม ค.ศ. 2014 สภาฯ สนับสนุนให้รัฐ “จัดหาอุปกรณ์ป้องกันและอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำให้กับเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายพร้อม ๆ กับให้ความร่วมมือกับนานาชาติในการควบคุมและกำหนดระเบียบในการฝึกอบรมและใช้งานอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำ”

องค์การสหประชาชาติพยายามมอบแนวทางในการใช้กำลังให้เป็นไปตามหลักกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากลให้กับเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย¹⁰ เอกสารตีพิมพ์แนวปฏิบัติด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำในการบังคับใช้กฎหมายคือส่วนเติมเต็มสำคัญให้กับความพยายามเหล่านี้ แนวทางเหล่านี้กระชับและเป็นมิตรต่อผู้ใช้งานกำหนดบรรทัดฐานและมาตรฐานระดับสากลในการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำตามสถานการณ์และเจาะจงอาวุธ

นอกจากข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้นแล้ว OHCHR ยังได้วางข้อกำหนดเพื่อเป็น ข้อพิจารณาทั่วไปว่าด้วยเรื่องอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้¹¹

⁸ แนวปฏิบัติแห่งสหประชาชาติไม่ได้ใช้คำว่า “ร้ายแรงต่ำ” เพราะการใช้อาวุธใด ๆ ก็ก่อให้เกิดผลลัพธ์แก่ชีวิตได้

⁹ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า v.

¹⁰ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า iv.

¹¹ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 13-19.

1) การผลิตและการออกแบบ

อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งใจจะนำมาใช้ในการบังคับใช้กฎหมายจะต้องผ่านการออกแบบและผลิตออกมาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้กฎหมายอย่างชอบธรรมและเป็นไปตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากล หน้าที่นี้เป็นของรัฐและหน่วยงานรัฐ รวมถึงบริษัทที่ผลิตอาวุธเพื่อการบังคับใช้กฎหมายด้วย¹²

ผู้ผลิตอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรสนใจความเสี่ยงบางอย่างของผู้ซื้อและ/หรือผู้ใช้งานและของประชาชนส่วนรวม รัฐ หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย และผู้ผลิตควรจะมีควมโปร่งใสในเรื่องเชิงเทคนิคเกี่ยวกับอาวุธที่นำมาใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็เคารพในสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้ผลิตด้วย อย่างน้อยที่สุด ผู้ผลิตจะต้องส่งมอบเอกสารข้อมูลความปลอดภัยทั้งหมดกับผู้ซื้อและ/หรือผู้ใช้งาน ข้อมูลที่เป็นสาธารณะควรประกอบไปด้วยองค์ประกอบทางลักษณะและขนาดของอาวุธ¹³ โดยมุ่งเพื่อการให้การรักษาทางการแพทย์และการยอมรับของประชาชน ผู้ผลิตควรระบุและเผยแพร่งานศึกษาทางการแพทย์และชื่อของผู้เชี่ยวชาญที่ทำการวิเคราะห์เรื่องความปลอดภัย ระบุตัวผู้ที่ได้รับคำตอบแทนจากการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของตน

ลักษณะของการบังคับใช้กฎหมายสร้างข้อจำกัดพิเศษให้กับระดับการใช้กำลังจากระยะไกล¹⁴ หนึ่งในสาเหตุที่เป็นแบบนั้นก็เพราะว่าระยะห่างน่าจะลดศักยภาพในการประเมินสถานการณ์ที่จำเป็นต้องมีการแทรกแซงด้วยการบังคับใช้กฎหมาย (เช่น การจับกุมผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดทางอาญา) และเพื่อหลีกเลี่ยงสถานการณ์อย่างสงบ ไม่ว่าในสถานการณ์ใด ๆ ควรมีมาตรการที่เหมาะสมในการควบคุมการใช้กำลังในการบังคับใช้กฎหมาย เรื่องนี้เกี่ยวพันกับการออกแบบอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างมาก

2) การตรวจสอบทางกฎหมาย การทดสอบ และการจัดซื้อจัดหา

รัฐต้องดำเนินการให้มั่นใจว่าก่อนการจัดซื้อและจัดหาอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำหรือชิ้นอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องให้กับเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย ได้มีการตรวจสอบทางกฎหมายเพื่อตัดสินใจว่าอาวุธนี้ในบางกรณีหรือทั้งหมดขัดกับกฎหมายระหว่างประเทศหรือภายในประเทศ โดยเฉพาะกฎหมายสิทธิมนุษยชนหรือไม่¹⁵

¹² United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 13 ข้อ 4.1.1

¹³ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 13 ข้อ 4.1.2

¹⁴ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 13 ข้อ 4.1.3

¹⁵ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 14 ข้อ 4.2.1

ในฐานะส่วนหนึ่งของการตรวจสอบทางกฎหมาย ควรมีการทดสอบโดยไม่เกี่ยวข้องกับ ผู้ผลิตและให้ เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งเป็นที่ยอมรับ การทดสอบควรจะคำนึงถึงศักยภาพและ ผลลัพธ์ที่จำเป็นและน่าจะมีของอาวุธ และควรจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความเชี่ยวชาญและหลักฐาน ทางกฎหมาย เทคนิค การแพทย์ และวิทยาศาสตร์¹⁶ การทดสอบควรจะประเมินผลลัพธ์ของการใช้ อาวุธอย่างสมเหตุสมผลหรือตามที่คาดหมายทั้งหมด ควรพิจารณาเรื่องการประเมินผลลัพธ์ จากการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่อาจจะเสี่ยงเป็นพิเศษ¹⁷

อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งการใช้งานตามที่มอบหมาย คาดหวัง หรือตั้งใจไม่ได้เป็นไปตามเกณฑ์กำกับการบังคับใช้กฎหมายหรือก่อให้เกิดความเสี่ยง สูญเสียชีวิตหรือการบาดเจ็บรุนแรงอย่างไม่สมเหตุสมผลแก่บุคคลใด ๆ ก็ตามซึ่งรวมถึงผู้ต้องสงสัย ว่าก่ออาชญากรรม ผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์แต่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายเอง ต้องไม่ได้รับอนุญาตให้มีการจัดซื้อ ส่งมอบ หรือใช้งาน

อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นการใช้กำลังจากการควบคุม ระยะไกลทั้งแบบกลไกหรือแบบอัตโนมัติ¹⁸ ควรได้รับอนุญาตเฉพาะเมื่ออยู่ในบริบทของการใช้งาน ตามที่ตั้งใจหรือตามปกติ สามารถมั่นใจได้ว่าการใช้งานดังกล่าวจะเป็นไปตามกฎหมายในประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากล

3) การเฝ้าสังเกต¹⁹

รัฐและหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายต้องเฝ้าสังเกตการใช้งานและผลลัพธ์จากอาวุธที่ มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดซื้อ ส่งมอบ และใช้งานเพื่อวัตถุประสงค์ในการ บังคับใช้กฎหมาย

การเฝ้าสังเกตควรมีข้อมูลบริบทของสภาพแวดล้อมในการใช้งาน ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับคนที่เป็นเป้าหมายของการใช้กำลังควรจะถูกแยกออกเป็นส่วน ๆ เท่าที่เป็นไปได้ เช่น ตามอายุ เพศ สรีระ/เพศสภาพ ความทุพพลภาพ (ถ้ามี) และกลุ่มชาติพันธุ์ ผลการเฝ้าสังเกตควรเผยแพร่ออกสู่ สาธารณะตามข้อกำหนดเรื่องความโปร่งใสที่ระบุไว้ในส่วนต่อไป ข้อมูลดังกล่าวควรรวมถึง สถิติการเสียชีวิตและการบาดเจ็บรุนแรงจากอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำประเภทต่าง ๆ ภายในประเทศ

¹⁶ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 14 ข้อ 4.2.2

¹⁷ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 14 ข้อ 4.2.2

¹⁸ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 15 ข้อ 4.2.4

¹⁹ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 15 ข้อ 4.3

ในการเฝ้าสังเกตควรจะมีการสุ่มตรวจสอบอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ควรพิจารณาให้มีการการใช้กล้องติดตัว (หรืออุปกรณ์บันทึกที่เหมาะสมอย่างอื่น) ในเวลาที่ใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูลควรให้ผลลัพธ์ที่เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาการฝึกอบรม แนวทางการใช้งาน และนโยบายตามที่จำเป็น

รัฐและหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายควรให้ความร่วมมือกันในการเฝ้าสังเกตการใช้งานและผลลัพธ์จากอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยองค์กรภายนอก อาทิ องค์กรสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกลไกการร้องเรียนโดยอิสระของกรมตำรวจ รวมถึงองค์กรระหว่างประเทศและองค์กรภาคประชาสังคม ควรพิจารณาผลจากการเฝ้าสังเกตดังกล่าวระหว่างการใช้งานและเมื่อปรับปรุงนโยบายหรือแนวทางให้ทันสมัย

4) ความโปร่งใส²⁰

รัฐและหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายควรจะมี ความโปร่งใสในเรื่องการควบคุมการใช้งานอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องและนโยบายและหลักเกณฑ์ในการใช้งานให้สอดคล้องกับกฎหมาย ความโปร่งใสควรหมายถึงรวมถึงการให้ข้อมูลเรื่องความเสี่ยงที่เกิดมาจากการใช้อาวุธหรืออุปกรณ์ดังกล่าว หากผู้ผลิตให้แนวทางเรื่องความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำ ก็ควรจะต้องอยู่ในข้อกำหนดเรื่องความโปร่งใสเหมือนกัน หากเป็นไปได้ รัฐควรพิจารณาขอความเห็นจากประชาชนก่อนที่จะจัดซื้ออาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำชนิดใหม่ และหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายควรจะมี โปร่งใสเรื่องประเภทของอาวุธที่ตัวเองใช้

อาจมีการปกป้องตัวตนของเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายและ/หรือเหยื่อตามที่จำเป็นและเหมาะสม หากมีการก่อกวนจิตใจที่สอดคล้องกับกฎหมายในเรื่องรายละเอียดที่อยู่ในมาตรการด้านความโปร่งใส ก็ไม่ควรใช้ขีดจำกัดดังกล่าวมาเป็นเหตุผลในการไม่เผยแพร่ข้อมูลแบบแยกส่วน

ข้อมูลและข่าวสารที่เกี่ยวข้องควรจะถูกมาแบ่งปันในชุมชนผู้บังคับใช้กฎหมาย ทั้งในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ

5) การฝึกอบรม²¹

เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายต้องได้รับการฝึกอบรมการใช้กำลังอย่างถูกกฎหมาย การฝึกฝนนี้ ควรรวมถึงการฝึกอบรมเรื่องหลักการและมาตรฐานสิทธิมนุษยชน วิธีการหลีกเลี่ยงการใช้กำลังด้วยเทคนิคลดความตึงเครียด การแทรกแซงเพื่อคลี่คลาย และการสื่อสารอย่างมี

²⁰ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 16 ข้อ 4.4

²¹ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 16 ข้อ 4.4

ประสิทธิภาพ วิธีการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำซึ่งอาจจะเป็นทางเลือกที่ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพมากกว่าอาวุธปืน และเรื่องกลุ่มบุคคลที่อาจมีความเสี่ยงต่อการใช้งานอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำบางอย่าง การฝึกอบรมควรอิงจากทั้งสถานการณ์จริงและทฤษฎี และต้องรวมการบริหารจัดการความเครียดในสถานการณ์ที่มีการใช้กำลังด้วย การฝึกอบรมควรดำเนินการโดยหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายและหากมีการเสนอความช่วยเหลือจากภายนอก ก็ไม่ควรจะมาจากผู้ผลิตอาวุธบางอย่างเท่านั้น หลักสูตรการฝึกอบรมควรได้รับการตรวจสอบทบทวนอย่างต่อเนื่อง เพื่อผนวกเอาบทเรียนที่ได้รับระหว่างการปฏิบัติการเข้าไปด้วยและเพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรสะท้อนถึงนโยบายที่เกี่ยวข้องและกฎหมายข้อบังคับภายในทั้งหมด นอกจากนี้รัฐควรพิจารณาของความช่วยเหลือทางเทคนิคจากองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายจากต่างประเทศ

เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายต้องได้รับการฝึกอบรมเบื้องต้นและการฝึกอบรมเพื่อทบทวนอย่างเหมาะสมในเรื่องการใช้งานและผลลัพธ์จากอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำซึ่งได้รับมอบหรือจัดสรรให้การฝึกอบรมควรมีมาตรฐานที่สูงและผู้เข้ารับการฝึกควรได้รับอนุญาตให้ถือและใช้งานแต่เฉพาะอาวุธที่ผ่านการฝึกอบรมการใช้งานมาเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้บังคับบัญชาและควบคุมดูแลควรได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องในเรื่องหน้าที่ซึ่งมาจากการทำงานบังคับบัญชาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้กำลัง²²

การฝึกอบรมควรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงของบุคคลบางกลุ่มที่เกิดมาจากผลของอาวุธบางอย่าง และวิธีการระบุตัวบุคคลที่มีความเสี่ยงเป็นพิเศษ²³ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องไม่เพียงแต่ตระหนักถึงความเสี่ยงในเบื้องต้นที่จะเกิดการบาดเจ็บจากการใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำซึ่งพวกเขาอาจได้รับมอบหมายแต่ต้องตระหนักถึงการบาดเจ็บขั้นทุติยภูมิที่อาจเกิดขึ้นด้วย (ยกตัวอย่าง เช่น ถ้าหากบุคคลคนหนึ่งซึ่งเป็นเป้าของการใช้อาวุธตกจากที่สูงหรือตกลงบนพื้นแข็ง) ผลลัพธ์และความเสี่ยงเหล่านี้ควรจะอยู่ในกระบวนการปฏิบัติงานมาตรฐานด้วย

ตามหลักสิทธิมนุษยชนว่าด้วยการป้องกัน ต้องมีการฝึกอบรมเรื่องการปฐมพยาบาลในกรณีฉุกเฉินให้กับเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายทุกคนเพื่อให้พวกเขาตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพต่อการบาดเจ็บหรือผลกระทบอื่น ๆ ที่อาจจะเป็นผลมาจากการใช้อาวุธที่พวกเขาได้รับมอบมา เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายต้องตระหนักถึงการบาดเจ็บที่อาจเกิดจากอาวุธที่พวกเขาได้รับอนุญาตให้ใช้งานและต้องได้รับการฝึกอบรมการรับมือกับผลลัพธ์เหล่านั้นด้วยการฝึกอบรมต้องกล่าวถึงข้อกำหนดสำหรับการให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์แบบพิเศษ (รวมถึง

²² องค์การสหประชาชาติ. (ม.ป.ป.). *สิทธิมนุษยชนและการบังคับใช้กฎหมาย: คู่มือการฝึกอบรมเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งองค์การสหประชาชาติ.

²³ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 17 ข้อ 4.5.3

บุคคลที่มีความเสี่ยง) และความจำเป็นที่จะต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินการใช้งานอาวุธ
ประสิทธิภาพ และประเด็นด้านความปลอดภัย

6) การให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์

ต้องให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์แก่บุคคลที่ได้รับบาดเจ็บหรือผลกระทบ
โดยเร็วที่สุด²⁴ การให้ความช่วยเหลือต้องไม่มีการแบ่งแยกใด ๆ ทั้งสิ้น ฉะนั้น ต้องให้ความช่วยเหลือ
ตามสมควร โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้บาดเจ็บเป็นผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด การแบ่งแยกในการให้
ความช่วยเหลือทางการแพทย์จะถือว่ามีเหตุผลเฉพาะเมื่อเป็นเหตุผลทางการแพทย์ เช่น ความจำเป็น
เร่งด่วนในการรักษา ดังนั้นควรให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์โดยดูจากความรุนแรงของการ
บาดเจ็บ

หากเป็นไปได้ ควรจัดหาอุปกรณ์ปฐมพยาบาลที่เหมาะสมให้กับเจ้าพนักงาน
ผู้บังคับใช้กฎหมายเสมอ (เช่น ในยานพาหนะของตำรวจและระหว่างชุมนุม) ไม่ว่าจะในกรณีใด
ผู้บาดเจ็บหรือได้รับผลกระทบก็ต้องเข้าถึงรถพยาบาลได้เสมอ

เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายต้องอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการ
ให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ทุกครั้ง รวมถึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำหรือ
อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องที่ใช้ด้วย²⁵ หน้าที่นี้คือสิ่งต้องปฏิบัติเมื่อปฏิบัติสัมพันธ์กับผู้ประกอบวิชาชีพ
ทางการแพทย์ที่ให้ความช่วยเหลือตามหน้าที่และผู้ให้การดูแลสุขภาพที่มีทักษะเหมาะสม

7) การขนส่ง

รัฐจะควบคุมดูแลการขนส่งอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
รวมถึงการส่งออกและนำเข้าโดยเป็นไปตามหน้าที่รับผิดชอบในระดับสากลของตน²⁶ รัฐจะต้องมี
กระบวนการประเมินความเสี่ยงเพื่อให้มั่นใจว่าอาวุธดังกล่าวไม่ได้ถูกใช้เพื่อกระทำหรือส่งเสริม
การละเมิดสิทธิมนุษยชนสากลหรือสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่ ที่จะมีร่างกายที่สมบูรณ์ ที่จะมีเสรีภาพ
ในการชุมนุมอย่างสันติหรือที่จะได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรม หรือกระบวนการรับรอง
โดยชอบธรรมหรือสิทธิมนุษยชนข้ออื่นก่อนที่อนุญาตให้มีการขนส่ง²⁷

²⁴ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 18 ข้อ 4.6.1

²⁵ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 18 ข้อ 4.6.3

²⁶ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 18 ข้อ 4.7.1

²⁷ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 18 ข้อ 4.7.1 ตอนท้าย

ห้ามไม่ให้ขนส่งอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งการใช้งานตามที่มอบหมาย คาดหมาย หรือตั้งใจเป็นการทรมาน การปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ทารุณ หรือย่ำยีศักดิ์ศรี²⁸

ห้ามไม่ให้ขนส่งอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำหรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายที่จะบาดเจ็บหรือเสียชีวิตอย่างไม่สมควรหลังจากการใช้งานตามที่มอบหมาย คาดหมาย หรือตั้งใจ โดยต้องคำนึงถึงข้อมูลด้านสิทธิมนุษยชนของรัฐที่เป็นผู้รับอาวุธด้วย

8) ความร่วมมือและความช่วยเหลือระหว่างประเทศ

รัฐที่อยู่ในสถานะจะทำเช่นนั้นต้องพิจารณาคำขอให้ร่วมมือและช่วยเหลือจากนานาชาติประเทศโดยการจัดส่งอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง (รวมถึงอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลด้วย) ให้ดี รัฐที่ได้รับอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณาคำขอให้มีการฝึกอบรมการใช้งานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ดี การให้ความช่วยเหลือต้องมาพร้อมการสนับสนุนเรื่องการฝึกอบรมการใช้งานอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม และวิธีการป้องกันผลลัพธ์ทางลบที่เกี่ยวข้องกับการใช้งาน

1) อาวุธที่ผิดกฎหมายและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง²⁹

อาวุธและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้ฝ่าฝืนกฎหมายสิทธิมนุษยชนสากล รายการนี้ยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด

อาวุธที่ผิดกฎหมาย การใช้อาวุธต่อไปนี้ถือว่าการฝ่าฝืนสิทธิมนุษยชนสากล ห้ามไม่ให้นำมาใช้ในการบังคับใช้กฎหมาย

(1) กระบองแหลม³⁰

(2) แสงเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอดอย่างถาวร³¹

(3) อาวุธที่โจมตีด้วยพลังงานโดยตรง³²

²⁸ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 18 ข้อ 4.7.2

²⁹ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 19-20.

³⁰ ระเบียบของรัฐบาลและสภายุโรป ข้อที่ 2019/125 ว่าด้วยการค้าสินค้าบางชนิดที่สามารถนำไปใช้เพื่อการลงโทษประหาร ทรมาน หรือการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ทารุณ หรือย่ำยีศักดิ์ศรี, 16 มกราคม 2019.

³¹ พิธีสารว่าด้วยอาวุธแสงเลเซอร์ที่ทำให้ตาบอด (หลักเกณฑ์ข้อที่ 4 ในอนุสัญญาว่าด้วยการห้ามใช้อาวุธตามแบบบางชนิดปี 1980).

³² ดูตัวอย่างใน Jürgen Altmann. (2008). *“Millimetre waves, lasers, acoustics for non-lethal weapons? Physics analyses and inferences”*. Osnabrück, Germany: Forschung Deutsche Stiftung Friedensforschung (DSF) No. 16.

อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องที่ผิดกฎหมาย อุปกรณ์ต่อไปนี้มีลักษณะย้ายยัดยักหรือสร้างความเจ็บปวดโดยไม่จำเป็นและห้ามใช้ในการบังคับใช้กฎหมายโดยเด็ดขาด

- (1) โขโลหะ (กุญแจมือ)
- (2) ตรวนขาและข้อมือ³³
- (3) เครื่องตอกนิ้วหรือเครื่องรัดนิ้ว
- (4) เครื่องพันธนาการที่มีหนามแหลมหรือกระแสไฟฟ้าวิ่งผ่าน
- (5) เครื่องพันธนาการที่มีน้ำหนก

2) การใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำบางอย่างและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนนี้ว่าด้วยเรื่องประเด็นสำคัญและข้อพิจารณาบางอย่างเกี่ยวกับใช้อาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำประกอบไปด้วยอาวุธที่ใช้กันอย่างแพร่หลายที่สุดในการบังคับใช้กฎหมายขณะนี้ อาวุธบางอย่างถูกสร้างมาสำหรับใช้กับบุคคล ขณะที่บางอย่างมีความเจาะจงน้อยกว่าและมีไว้สำหรับใช้กับกลุ่มบุคคล หลักการทั่วไปในการใช้กำลังและอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำ เมื่อมีการใช้อาวุธที่อาจจะสังหารหรือก่อให้เกิดการบาดเจ็บรุนแรงต่อบุคคล การใช้กำลังดังกล่าวต้องเป็นไปตามกฎที่ระบุไว้ในข้อที่ 9 ของหลักพื้นฐานในการใช้กำลังและอาวุธโดยเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมาย ในกรณีนี้จะยกตัวอย่างเฉพาะของปืนช็อตไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ช็อตไฟฟ้า

3) ปืนช็อตไฟฟ้า (Tasers)^{34 35}

- (1) การใช้งานและรูปแบบ

ปืนช็อตไฟฟ้ามักจะถูกนำมาใช้ในการปล่อยกระแสไฟฟ้าที่ทำให้กล้ามเนื้อของเป้าหมายหดตัวในแบบที่ผิดปกติ ทำให้ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้อย่างที่ตั้งใจ ผลกระทบดังกล่าวนี้เรียกว่า “อาการกล้ามเนื้ออ่อนแรง” กระแสไฟฟ้ถูกส่งผ่าน โพรบ โลหะที่ถูกยิงไปยังเป้าหมายแต่ยังคงเชื่อมต่อกับเครื่องส่งกระแสไฟฟ้าผ่านทางลวดเส้นเล็ก ๆ ระหว่างที่กล้ามเนื้อทำงานผิดปกติ เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายจะสามารถเข้าแทรกแซงเพื่อควบคุมเป้าหมายโดยวิธีการปกติ อย่างเช่น ใส่กุญแจมือได้ อาวุธนี้หลาย ๆ รุ่นใช้ในโตรเจนแข็งเพื่อยิงลูกดอกออกไปสองลูก โดยที่ลูกดอกจะเชื่อมต่อกับกระแสไฟฟ้าที่เครื่องยิงอาวุธผ่านทางสายไฟ เมื่อลูกดอกปะทะกับร่างกายมนุษย์ กระแสไฟฟ้ากำลังสูงจะถูกส่งไปตามสายไฟ³⁶

³³ ข้อกำหนดเนลสันแมนเดลา (The Nelson Mandela Rules). ข้อที่ 41 (1)

³⁴ เทเซอร์ (TASER™) คือแบรนด์ปืนช็อตไฟฟ้าชั้นนำในตลาด บางครั้งคำว่า “Taser” ก็ถูกนำมาใช้เรียกแทนอาวุธประเภทนี้

³⁵ United Nations Human Rights. *Supra note 4*. หน้า 31-34.

³⁶ United Nations Human Rights. *Supra note 4*. หน้า 31 ข้อ 7.4.1

ปืนช็อตไฟฟ้าจำนวนมากสามารถส่งกระแสไฟฟ้าได้เมื่อกดเข้ากับตัวบุคคลโดยตรง (บางครั้งเรียกว่า “การยิงใส่บุคคลโดยตรง”) แต่ผลขึ้นอยู่กับการสร้างความเจ็บปวดเพื่อให้ยอมทำตามและไม่ได้ก่อให้เกิดอาการกล้ามเนื้ออ่อนแรง

(2) สถานการณ์ที่การใช้งานถูกกฎหมาย

นอกเหนือไปจากการใช้งานอื่น ๆ เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายใช้ปืนช็อตไฟฟ้าเพื่อสกัดกั้นบุคคลที่มีท่าทีข่มขู่จะทำร้าย (คนอื่นหรือเจ้าพนักงานเอง) จากระยะไกล³⁷ ในบางสถานการณ์ ก็ใช้แทนอาวุธปืนและในบางคราวก็ใช้แทนอาวุธที่มีความร้ายแรงต่ำอื่น ๆ ซึ่งเป็นอันตรายกว่าต่อตัวเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายหรือบุคคลที่เป็นเป้าหมาย การใช้จุดนำแสงหรือประกายไฟ หรือการเล็งปืนช็อตไฟฟ้าเฉย ๆ อาจทำให้บรรลุดัตถุประสงค์ในการบังคับใช้กฎหมายอย่างชอบธรรมโดยไม่จำเป็นต้องยิงออกไปจริง ๆ

เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เป้าหมายถูกช็อตไฟฟ้าอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน ปืนช็อตไฟฟ้าควรจะตัดการจ่ายกระแสไฟฟ้าได้โดยอัตโนมัติ ระยะเวลาการปล่อยกระแสไฟฟ้ามักจะถูกตั้งไว้ที่ไม่เกินห้าวินาที ในปัจจุบันอาวุธชนิดนี้ไม่ได้มีระบบตัดกระแสไฟฟ้าอัตโนมัติทั้งหมด

(3) ความเสี่ยงจำเพาะ

ความเสี่ยงที่เกิดมาจากการปืนช็อตไฟฟ้า ได้แก่ การบาดเจ็บขั้นปฐมภูมิจากกระแสไฟฟ้าหรือรอยไหม้บนผิวหนัง³⁸ ผู้สูงอายุอาจได้รับการบาดเจ็บที่กล้ามเนื้อและกระดูกจากการหดตัวของกล้ามเนื้อซึ่งเป็นผลมาจากการถูกยิงด้วยอาวุธชนิดนี้มากกว่าคนอื่น³⁹ ปืนช็อตไฟฟ้าไม่ควรนำไปใช้กับบุคคลที่อยู่บริเวณที่สูง เพราะเสี่ยงที่จะเกิดการบาดเจ็บขั้นทุติยภูมิ โดยเฉพาะบริเวณศีรษะ เช่น อาจเกิดการบาดเจ็บจากการตกจากที่สูงหรือตกลงบนพื้นแข็ง เพราะบุคคลที่ถูกช็อตไฟฟ้าจะไม่สามารถใช้มือเพื่อยับยั้งการตกของตัวเองได้

ความเสี่ยงที่จะเกิดการบาดเจ็บรุนแรงหรือกระทั่งเสียชีวิตนั้นเพิ่มมากขึ้นในบางสถานการณ์ รวมถึงเมื่อบุคคลที่ถูกช็อตไฟฟ้าเป็นโรคหัวใจ กินยาบางชนิด หรือใช้ยากับสุราหรือทั้งสองอย่างเพื่อความบันเทิง หรือมีเหตุผลอื่นที่ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนที่หัวใจ แนวทางของ TASER™ แนะนำว่าหากทำได้ ผู้ใช้งานควรหลีกเลี่ยงการเล็งไปที่หน้าอกบริเวณใกล้กับหัวใจ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดการบาดเจ็บรุนแรงหรือการเสียชีวิต⁴⁰ เด็กและ

³⁷ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 31 ข้อ 7.4.3

³⁸ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 32 ข้อ 7.4.5

³⁹ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 32 ข้อ 7.4.5

⁴⁰ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 32 ข้อ 7.4.6

ผู้ใหญ่ที่มีรูปร่างผอมบางอาจเสี่ยงมากกว่าคนอื่น ๆ ที่จะเกิดการบาดเจ็บภายในจากแผลไหม้ที่ลึกถึงเนื้อเยื่อ เพราะผิวหนังของพวกเขาจะบางกว่าคนอื่น⁴¹ การยิงปืนช็อตไฟฟ้าอาจกระตุ้นให้เกิดการชักเกร็งในผู้ที่เป็ นโลกมชัก ไม่ว่าจะถูกช็อตตรงบริเวณไหนก็ตามเจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายยังคงจะหลีกเลี่ยงการใช้ปืนช็อตไฟฟ้ากับบริเวณอวัยวะเพศหรือบริเวณบอบบางอื่น ๆ ในร่างกาย

พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงบางอย่างอาจทำให้เจ้าพนักงานผู้บังคับใช้กฎหมายต้องใช้อุปกรณ์ปืนช็อตไฟฟ้าก็มาจากปัญหาสุขภาพจิต อุปสรรคด้านภาษา ความบกพร่องทางการได้ยิน ความบกพร่องทางการมองเห็น ภาวะบกพร่องทางพัฒนาการระดับประสาทหรือภาวะความบกพร่องทางระบบประสาทและพฤติกรรม หรือความบกพร่องทางการเรียนรู้⁴² หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมายควรดำเนินการให้ผู้ที่ปฏิบัติงานในสถานการณ์ที่ต้องพบเจอกับบุคคลที่มีความเสี่ยงอ่อนไหวอยู่ก่อนแล้ว ได้มีแนวทางอย่างละเอียดและได้รับการฝึกอบรมให้ระบุนความเสี่ยงดังกล่าว และมีความรู้ ความสามารถ และเครื่องมือที่จำเป็นต่อการทำความเข้าใจและหากเป็นไปได้ก็บรรเทาความตึงเครียดในสถานการณ์ที่รุนแรงซึ่งสามารถกระตุ้นให้เกิดการใช้ปืนช็อตไฟฟ้า⁴³

การใช้งานปืนช็อตไฟฟ้าเมื่อมีของเหลวที่ติดไฟได้หรือควันไอที่จุดระเบิดได้อาจทำให้เกิดเพลิงไหม้หรือการลุดงไหม้หรือแม้กระทั่งการระเบิด⁴⁴ สารละลายบางอย่างในสเปรย์ที่ก่อให้เกิดการระคายเคืองอาจติดไฟได้และสารละลายอาจจะติดไฟจากประกายไฟที่ถูกยิงออกมาจากปืนช็อตไฟฟ้า

การใช้ปืนช็อตไฟฟ้ากับบุคคลเพื่อป้องกันหรือจำกัดพฤติกรรมทำลายตัวเองจะต้องเหมาะสมกับสถานการณ์

แม้เมื่อการใช้ปืนช็อตไฟฟ้ายังใส่บุคคลโดยตรงจะเป็นไปตามกฎหมาย แต่ก็อาจจะไม่ได้ผลกับบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพจิตรุนแรงหรือคนอื่นที่อาจจะไม่ตอบสนองต่อความเจ็บปวด เช่น คนที่ร่างกายกับจิตใจทำงานไม่ประสานกัน ในสถานการณ์เช่นนี้ ก็มีความเสี่ยงที่จะเกิดการบาดเจ็บรุนแรง⁴⁵

(4) สถานการณ์ที่การใช้งานผิดกฎหมาย

⁴¹ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 33 ข้อ 7.4.5

⁴² United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 33 ข้อ 7.4.7

⁴³ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 33 ข้อ 7.4.7

⁴⁴ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 33 ข้อ 7.4.8

⁴⁵ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 33 ข้อ 7.4.10

ไม่ควรใช้ปืนช็อตไฟฟ้าเพื่อเอาชนะการขัดขืนต่อคำสั่งของเจ้าพนักงานโดยปราศจากอาวุธด้วย การสร้างความเจ็บปวดแต่เพียงอย่างเดียว⁴⁶ ไม่ควรรึงกระแสไฟฟ้าซ้ำ ๆ ยาวนาน หรือต่อเนื่องหากทำได้⁴⁷

ความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเจ็บปวดหรือทุกข์ทรมานอย่างรุนแรงจนอาจเป็นการทรมาน การปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ทารุณ หรือย่ำยีศักดิ์ศรีจะสูงเป็นพิเศษเมื่อยิงอาวุธใส่บุคคลโดยตรงโดยไม่ได้ทำให้พวกเขาอ่อนกำลังลง การทำแบบนี้อาจทำให้บุคคลดังกล่าวทวีความก้าวร้าวรุนแรงเนื่องจากความเจ็บปวดที่ได้รับ⁴⁸

3.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปืนช็อตไฟฟ้าของต่างประเทศ

3.2.1 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับปืนช็อตไฟฟ้าของสหรัฐอเมริกา

รัฐส่วนใหญ่ของสหรัฐอเมริกา การครอบครองปืนช็อตไฟฟ้าเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมาย มีเพียงไม่กี่รัฐเท่านั้นที่มีกฎหมายห้ามการครอบครองปืนช็อตไฟฟ้าหรืออุปกรณ์ในลักษณะเดียวกัน เช่น ฮาวายและโรดไอส์แลนด์ การมีปืนช็อตไฟฟ้าไว้ในครอบครองถือเป็นเรื่องผิดกฎหมายแม้เพื่อป้องกันตัวก็ตาม โดยรัฐที่ถูกกฎหมายจะแตกต่างกันก็เพียงรายละเอียดปลีกย่อยของกฎหมายแต่ละรัฐขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมประเพณี หรือข้อบังคับตามกฎหมายท้องถิ่นนั้น ๆ เช่น การกำหนดอายุ ผู้ที่มีสิทธิ์ครอบครอง การพกพาไปในที่สาธารณะในหลายรัฐ ประชาชนอาจต้องได้รับใบอนุญาตเพื่อครอบครองปืนช็อตไฟฟ้าไม่ว่าในกรณีใด ๆ ตัวอย่างเช่น ในรัฐอิลลินอยส์ บุคคลต้องได้รับบัตรประจำตัวเจ้าของอาวุธปืนก่อนที่จะครอบครองอาวุธปืนหรือเครื่องช็อตไฟฟ้าหรือปืนช็อตไฟฟ้า รัฐอื่น ๆ ที่ต้องมีใบอนุญาตสำหรับ การครอบครองปืนช็อตไฟฟ้า ได้แก่ มิชิแกน ไอโอวา มิสซิสซิปปี วิสคอนซิน และเซาท์แคโรไลนา โดยสหรัฐอเมริกามีกฎหมายหลักเกี่ยวกับอาวุธปืนคือ

The Gun Control Act 1968

พระราชบัญญัตินี้เป็นพระราชบัญญัติตามประมวลกฎหมายของ สหรัฐอเมริกาบัญญัติขึ้นเพื่อการควบคุมการขนส่งอาวุธระหว่างรัฐ⁴⁹

มาตรา 921⁵⁰ นิยาม

⁴⁶ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 34 ข้อ 7.4.11

⁴⁷ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 34 ข้อ 7.4.11

⁴⁸ United Nations Human Rights. Supra note 4. หน้า 34 ข้อ 7.4.12

⁴⁹ พรนัชชา ชวนชม. (2558). *ปัญหากฎหมายควบคุมอาวุธปืน*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขา กฎหมายอาญา, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 58-60.

⁵⁰ The Gun Control Act 1968 Section 921 Definitions

(a) สำหรับใช้ในบทนี้

(1) “บุคคล” และ “ใครก็ตาม” หมายถึง บุคคลใด ๆ นิติบุคคล บริษัท สมาคม องค์กร ห้างหุ้นส่วน สังคม หรือบริษัทที่ออกทุนร่วมกัน

(3) “อาวุธปืน” (Firearm) หมายถึง⁵¹

(A) อาวุธใด ๆ (รวมถึงปืนอัดลม) ที่จะหรือได้รับการออกแบบหรือถูกดัดแปลงไปเพื่อปล่อยหรือยิงวัตถุด้วยการจุดระเบิด

(B) กรอบหรือภาชนะของอาวุธนั้น ๆ

(C) เครื่องขัดเสียงหรือเครื่องเก็บเสียงของอาวุธปืน หรือ

(D) อุปกรณ์ในการทำลายใด ๆ ความดังกล่าวไม่หมายรวมถึงอาวุธปืนโบราณ “กระสุน”⁵² หมายถึงปลอกกระสุนหรือปลอกกระสุน ไพรเมอร์ หัวกระสุน หรือผงขับเคลื่อนที่ออกแบบมาสำหรับใช้ในปืนใด ๆ

ปืนช็อตไฟฟ้าจัดอยู่ในกลุ่มที่ไม่ใช่อาวุธปืนโดยสำนัก Bureau of Alcohol, Tobacco, and Firearms (ATF) ดังนั้นจึงไม่อยู่ภายใต้ข้อบังคับของรัฐบาลกลางเกี่ยวกับการแจกจ่าย การขาย และการครอบครองอาวุธปืน ไม่มีข้อจำกัดสำหรับปืนช็อตไฟฟ้าโดย ATF หรือหน่วยงานรัฐบาลกลางอื่นใดสำหรับการขายและการจัดจำหน่ายภายในสหรัฐอเมริกา⁵³ เพราะฉะนั้นปืนช็อตไฟฟ้า ตามกฎหมายอาวุธปืนของประเทศสหรัฐอเมริกา จึงไม่ถือว่าเป็นอาวุธปืน เนื่องจากปืนช็อตไฟฟ้าไม่เข้าคำนิยามว่า “อาวุธปืน” (Firearm) ตามมาตรา 921 พระราชบัญญัติ

(a) As used in this chapter—

(1) The term “person” and the term “whoever” include any individual, corporation, company, association, firm, partnership, society, or joint stock company.

⁵¹ The Gun Control Act 1968. Section 921 Definitions

(3) The term “firearm” means (A) any weapon (including a starter gun) which will or is designed to or may readily be converted to expel a projectile by the action of an explosive; (B) the frame or receiver of any such weapon; (C) any firearm muffler or firearm silencer; or (D) any destructive device. Such term does not include an antique firearm.

⁵² 18 U.S. Code § 921 – Definitions

(17) (A) The term “ammunition” means ammunition or cartridge cases, primers, bullets, or propellant powder designed for use in any firearm.

⁵³ Penal Codes Regarding Air Taser & Advanced Taser. (2023). *Penal Codes Regarding Air Taser & Advanced Taser*. (Online). Available: https://www.prisonlegalnews.org/media/publications/taser_penal_codes_regarding_air_taser_and_adv_taser.pdf. [2023, June 10].

The Gun Control Act 1968 เมื่อไม่เป็นอาวุธปืนตลับลูกดอกไฟฟ้าซึ่งเปรียบเสมือนเป็นเครื่องกระสุนของปืนช็อตไฟฟ้าจึงไม่เป็นกระสุนตามนิยามของกฎหมายดังกล่าว ยกตัวอย่างรัฐที่ปืนช็อตไฟฟ้าถูกกฎหมายและประชาชนทั่วไปมีสิทธิครอบครองได้ คือ

กฎหมายเกี่ยวกับปืนช็อตไฟฟ้าของรัฐเท็กซัส

ความหมายของอาวุธปืนตามกฎหมายของรัฐเท็กซัส “อาวุธปืน” หมายความว่า อุปกรณ์ใด ๆ ที่ออกแบบ ทำ หรือดัดแปลงเพื่อไล่กระสุนปืนออกทางลำกล้องโดยใช้พลังงานที่เกิดจากการระเบิดหรือการเผาไหม้ของสาร หรืออุปกรณ์ใด ๆ ที่สามารถแปลงสภาพให้ใช้งานได้ทันที ปืนไม่รวมถึงปืนที่อาจมีใบมีดพับหรือลักษณะอื่น ๆ ของอาวุธที่ผิดกฎหมายในบทนี้และนั่นคือ⁵⁴

(A) อาวุธปืนโบราณหรือวัตถุโบราณที่ผลิตขึ้นก่อนปี ค.ศ. 1899 หรือ

(B) แบบจำลองของปืนโบราณหรือปืนคูริโอที่ผลิตขึ้นก่อนปี ค.ศ. 1899 แต่เฉพาะในกรณีที่แบบจำลองนั้น ไม่ใช่กระสุนแบบ Rim Fire หรือ Center Fire

1) การครอบครอง

ถูกระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของรัฐเท็กซัส คือ Texas Penal Code รัฐเท็กซัส ไม่มีกฎหมายที่จำกัดการซื้อ การเป็นเจ้าของ Taser หรือ Stun Guns ประชาชนได้รับอนุญาตให้ซื้อ Taser หรือ Stun Guns แต่ต้องใช้อาวุธอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้อย่างถูกกฎหมายข้อกำหนดเพียงอย่างเดียว คือบุคคลนั้นต้องมีอายุอย่างน้อย 18 ปี จึงจะครอบครองปืนช็อตไฟฟ้าได้ นอกจากนี้ยังรวมถึงผู้ที่มีประวัติอาชญากรรมรวมถึงอาชญากร พวกเขาไม่สามารถซื้อได้ทางออนไลน์หรือในร้านค้าปลีก โดยปืนช็อตไฟฟ้าไม่จัดว่าเป็นอาวุธไม่ถึงตาย จึงไม่เป็นอาวุธปืนตามกฎหมายของรัฐเท็กซัส เช่นเดียวกับอุปกรณ์ป้องกันตัวอื่น ๆ⁵⁵

2) การพกพา

พลเมืองในรัฐเท็กซัสได้รับอนุญาตให้พกพาปืนช็อตไฟฟ้าในยานพาหนะหรือพกติดตัวเหมือนอาวุธปืนในเท็กซัส แบบซ่อนเร้นหรืออย่างเปิดเผยไว้ในรถเพื่อการป้องกันตัวในเท็กซัส

⁵⁴ Texas Penal Code §§ 46.01 (2021)

(3) “Firearm” means any device designed, made, or adapted to expel a projectile through a barrel by using the energy generated by an explosion or burning substance or any device readily convertible to that use. Firearm does not include a firearm that may have, as an integral part, a folding knife blade or other characteristics of weapons made illegal by this chapter and that is:

(A) an antique or curio firearm manufactured before 1899; or

(B) a replica of an antique or curio firearm manufactured before 1899, but only if the replica does not use rim fire or center fire ammunition.

⁵⁵ Texas Penal Code. §§ 46.01 (2021).

กฎหมายเกี่ยวกับการพกปืนของประเทศสหรัฐอเมริกา แตกต่างกันไปในแต่ละรัฐ โดยกฎหมายที่เรียกว่า Open Carry Gun คือการให้สิทธิแก่พลเมืองที่ต้องการพกปืนแบบเปิดเผยในที่สาธารณะ

สำหรับในปี 2021 ผู้คนที่มีคุณสมบัติตามกฎหมายสามารถพกปืนพกในที่สาธารณะในที่กั้นได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาตพกพา (LTC) การพกพาปืนพก ตามกฎหมายของรัฐที่กั้นมาตรา 46.02⁵⁶ และ 46.04⁵⁷ ของประมวลกฎหมายอาญาของรัฐที่กั้นกล่าวถึงการพกพาและการครอบครองอาวุธปืนโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยทั่วไป ในการพกปืนพกในที่สาธารณะในที่กั้นโดยไม่มี LTC บุคคลจะต้อง

มีอายุอย่างน้อย 21 ปี⁵⁸

ไม่มีความผิดทางอาญามาก่อนตาม มาตรา 46.04⁵⁹

ไม่มีความเชื่อมั่นเมื่อเร็ว ๆ นี้สำหรับความผิดทางอาญาบางประเภทตามที่อธิบายไว้ในมาตรา 46.02 และ 46.04

ไม่อยู่ภายใต้คำสั่งคุ้มครองที่ยังไม่หมดอายุตามที่อธิบายไว้ในมาตรา 46.04(c)⁶⁰

ไม่ถูกจำกัดการครอบครองอาวุธปืนภายใต้กฎหมายของรัฐบาลกลางตามที่อธิบายไว้ใน 18 มาตรา 922 ของประมวลกฎหมายสหรัฐอเมริกา มาตรา 922(g)⁶¹

ไม่มีเงินเหมายกเว้นในบางสถานการณ์ตามที่อธิบายไว้ใน มาตรา 46.02(a-6)⁶²

⁵⁶ Texas Penal Code. § 46.02 (2021). UNLAWFUL CARRYING WEAPONS. (a) A person commits an offense if the person:

(1) intentionally, knowingly, or recklessly carries on or about his or her person a handgun;

(2) at the time of the offense:

(A) is younger than 21 years of age; or

(B) has been convicted of an offense under Section 22.01(a)(1), 22.05, 22.07, or 42.01(a) (7) or

(8) committed in the five-year period preceding the date the instant offense was committed; and

(3) is not:

(A) on the person's own premises or premises under the person's control; or

(B) inside of or directly en route to a motor vehicle or watercraft that is owned by the person or

under the person's control.

⁵⁷ Texas Penal Code. § 46.04 (2021)

⁵⁸ Texas Penal Code. § 46.02 (2) A (2021)

⁵⁹ Texas Penal Code. § 46.04 (2021)

⁶⁰ Texas Penal Code. § 46.04 (c) (2021)

⁶¹ 18 United States Code Section 922 (g)

⁶² Texas Penal Code. §§ 46.02 (a-6) (2021)

3) บทลงโทษ

เมื่อใช้ Stun Guns หรือ Taser อย่างผิดกฎหมาย กฎหมายอาญาเพียงฉบับเดียวในเท็กซัส อ้างถึงปืนช็อตไฟฟ้าโดยเฉพาะ (กำหนดในลักษณะที่ใช้กับอุปกรณ์ประเภท Taser เท่านั้น) การจับหรือพยายามแย่งชิง Taser จากเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายถือเป็นความผิดทางอาญา การลงโทษขึ้นอยู่กับประเภทของเจ้าหน้าที่หรือตัวแทนที่เกี่ยวข้อง⁶³

แม้จะไม่มีกฎหมายอื่น ๆ ที่กล่าวถึงอาวุธอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้ แต่การใช้ปืนช็อตไฟฟ้าหรือปืนช็อตไฟฟ้าเพื่อก่ออาชญากรรมก็ยังคงเป็นเรื่องผิดกฎหมาย คำจำกัดความทางกฎหมายของ “อาวุธร้ายแรง” ในเท็กซัสรวมถึงสิ่งใดก็ตามที่สามารถทำให้เสียชีวิตหรือได้รับบาดเจ็บทางร่างกายอย่างร้ายแรง ไม่ว่าจะโดยการออกแบบหรือในลักษณะการใช้งาน แม้ว่าปืนช็อตไฟฟ้าจะถือว่าเป็นอาวุธที่อันตรายน้อยกว่า แต่ก็สามารถทำให้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตได้ในบางกรณี⁶⁴

นอกจากนี้ ภายใต้กฎหมายพฤติกรรมเสี่ยงตายของรัฐเท็กซัส การทำให้ผู้อื่นตกอยู่ในอันตรายจนได้รับบาดเจ็บสาหัสถือเป็นอาชญากรรม ยกเว้นเพื่อป้องกันตัวหรือปกป้องผู้อื่น กฎหมายเหล่านี้จะถูกนำไปใช้กับการใช้ปืนช็อตไฟฟ้าหรือเครื่องช็อตไฟฟ้าหรือไม่ อาจขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของแต่ละบุคคล และวิธีที่อัยการและคณะลูกขุนตีความกฎหมาย⁶⁵

3.2.2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับปืนช็อตไฟฟ้าของสาธารณรัฐโปแลนด์

ปืนช็อตไฟฟ้าถือว่าเป็นอาวุธปืนตามกฎหมายของสาธารณรัฐโปแลนด์ การเป็นเจ้าของอาวุธปืนของพลเรือน การใช้งาน และการค้าส่วนตัวในโปแลนด์ถูกควบคุมโดยพระราชบัญญัติอาวุธและยุทธภัณฑ์ (The Weapons and Munitions Act 1999) เมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม⁶⁶ ซึ่งระบุว่า การได้มา การครอบครอง และการขาย หรือการกำจัดอาวุธและเครื่องกระสุน โดยทั่วไปเป็นสิ่งต้องห้าม เว้นแต่ได้รับอนุญาต โดยเฉพาะตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องได้รับใบอนุญาตหรือใบอนุญาตอื่นจากทางการในการเป็นเจ้าของหรือมีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และอาวุธอื่นบางชนิด กฎหมายนี้ใช้ไม่ได้กับกองกำลังติดอาวุธและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ของรัฐบาล และกับการค้าอาวุธมืออาชีพรซึ่งมีการควบคุมแยกต่างหาก พระราชบัญญัตินี้กำหนดเงื่อนไขและข้อกำหนดต่าง ๆ เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของและการใช้อาวุธปืนของทั้งพลเมืองและชาวต่างชาติ กระบวนการทางปกครองในการออกและเพิกถอนใบอนุญาตและ

⁶³ Texas Penal Code. § 38.14 (2021)

⁶⁴ Texas Penal Code. §§ 1.07, 22.02 (2021)

⁶⁵ Texas Penal Code. §§ 1.07, 9.31, 9.33, 22.02, 22.05 (2021)

⁶⁶ The Weapons and Munitions Act 1999.

การลงทะเบียนอาวุธปืน กฎสำหรับการเคลื่อนย้ายปืนข้ามพรมแดนโดยบุคคล และข้อบังคับพื้นฐานเกี่ยวกับสนามยิงปืน นอกจากนี้ยังมีบทลงโทษหลายประการ

อาวุธ หมายถึงสิ่งต่อไปนี้⁶⁷

- 1) อาวุธปืน รวมถึงอาวุธต่อสู้ ลำสัด วั กิพา แก๊ส และอาวุธเตือนภัยหรือสัญญาณ
- 2) ปืนลม
- 3) เครื่องพ่นแก๊สไร้ความสามารถ
- 4) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ซึ่งอาจเป็นภัยคุกคามต่อชีวิตหรือสุขภาพ

a) อาวุธระยะประชิดในรูปแบบของ

- (1) ใบมีดซ่อนอยู่ในรายการที่ไม่เหมือนอาวุธ
- (2) สนับมือและหัวจับทองเหลือง
- (3) กระบองที่มีปลายทำด้วยวัสดุหนักหรือแข็ง หรือรวมส่วนแทรกของวัสดุดังกล่าว
- (4) ไม้กอล์ฟที่ทำด้วยไม้หรือวัสดุหนักและแข็งอื่น ๆ เลียนแบบไม้เบสบอล

b) อาวุธสตรีงในรูปแบบของหน้าไม้

c) สิ่งของที่มีไว้เพื่อให้บุคคลไร้ความสามารถด้วยพลังงานไฟฟ้า

ส่วนประกอบที่สำคัญของกระสุน ได้แก่ หัวกระสุนที่บรรจุด้วยวัสดุ วัตถุระเบิด สารเคมีที่ไร้ความสามารถหรือสารก่อไฟ หรือสารอื่น ๆ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพ การเผาไหม้เชื้อเพลิงขับเคลื่อนและเชื้อเพลิงขับเคลื่อนในรูปแบบของดินปืน⁶⁸

⁶⁷ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 4.1. Whenever the Act refers to weapons, it should be understood as:

- 1) firearms, including combat, hunting, sports, gas and alarm weapon sand signal;
- 2) air guns;
- 3) incapacitating gas throwers;
- 4) tools and devices, the use of which may pose a threat to life or health:
 - a) melee weapons in the form of:
 - blades hidden in items that do not look like weapons,
 - brass knuckles and nun chucks,
 - batons with ends made of heavy and hard material or incorporating inserts of such material,
 - clubs made of wood or other heavy and hard material, imitating a baseball bat,
 - b) string weapons in the form of crossbows,
 - c) items intended to incapacitate persons with energy electricity.

1) การขอใบอนุญาต

ใบอนุญาตประชาชนสำหรับอาวุธปืนนั้นออกโดยผู้บัญชาการตำรวจ Voivodeship ผ่านทางฝ่ายธุรการของสำนักงานตำรวจ⁶⁹ สำหรับอาวุธอื่น ๆ นั้นอยู่ที่ผู้บัญชาการมณฑลทหาร ได้รับใบอนุญาต(สำหรับปืนส่วนตัว) จากผู้บัญชาการตำรวจทหารที่เหมาะสม ดำเนินการภายใต้กรอบของกฎหมายปกครอง หากมีข้อพิพาทจะพิจารณาคดีโดยศาลปกครอง

โดยสำหรับปืนช็อตไฟฟ้านั้นกฎหมายกำหนดให้ขออนุญาตถ้าปืนช็อตไฟฟ้านั้นมีกระแสไฟฟ้าในวงจรเกินกว่า 10 มิลลิแอมป์ (10mA)⁷⁰

การขอใบอนุญาตจำเป็นต้องระบุวัตถุประสงค์ประสงค์ในการเป็นเจ้าของปืนและต้องแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่งระบุ “เหตุผลสำคัญ” สำหรับการครอบครองตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์⁷¹ ผลการประเมินทางการแพทย์และจิตใจ (เว้นแต่ได้รับการยกเว้น)⁷² และหลักฐานการจ่ายเงินค่าบริการ ค่าธรรมเนียม ตำรวจจะประเมินเอกสารและเหตุผลที่ให้ไว้ในใบสมัคร และตรวจสอบว่าผู้สมัครเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือหรือไม่ โดยการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมของสาธารณรัฐ โปแลนด์ และบันทึกที่ครอบคลุมมากขึ้นของตำรวจ รวมทั้งทำการสัมภาษณ์ทางสังคมของผู้สมัคร หากไม่ได้รับการยกเว้นหรือผ่านการสอบก่อนสมาคมล่าสัตว์หรือกีฬาแล้ว ผู้สมัครจะต้องผ่านการสอบต่อหน้าตำรวจ หลังจากจัดการสอบและประเมินภายในเสร็จสิ้นแล้ว ตำรวจจะออกคำวินิจฉัยเป็นลายลักษณ์อักษร⁷³ การตัดสินใจของฝ่ายปกครองในการออกใบอนุญาตประกอบด้วยวัตถุประสงค์ในการยื่นขอใบอนุญาต ประเภทของปืนที่อนุญาตตามข้อบังคับเกี่ยวกับวัตถุประสงค์เฉพาะ และจำนวนปืนที่อนุญาตให้ครอบครอง (แล้วแต่ดุลพินิจ) การตัดสินใจปฏิเสธใบอนุญาตต้องมีเหตุผลและข้อกำหนดของพื้นฐานทางกฎหมายสำหรับการปฏิเสธ และสามารถโต้แย้งได้ตามขั้นตอนของกฎหมายปกครอง ใบอนุญาตจะออกให้โดยไม่จำกัดระยะเวลา โดยอาจ

⁶⁸ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 5.3 The essential parts of ammunition are: bullets filled with materials explosives, chemical incapacitating or incendiary agents or other substances, the action of which is life or health threatening, initiating primers combustion of the propellant and the propellant in the form of gunpowder.

⁶⁹ The Weapons and Munitions Act 1999 Art 9.8

⁷⁰ The Weapons and Munitions Act 1999 Art 10.4. A firearms license issued for the purposes referred to in par. 2, entitles to possession of the following types of weapons and their ammunition: 1) for personal protection purposes:

(b) items intended to incapacitate persons with energy electricity with an average current in the circuit exceeding 10 mA,

⁷¹ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 10.2.

⁷² The Weapons and Munitions Act 1999. Art 15.3.

⁷³ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 16.

ถูกเพิกถอนในอนาคตหากเป็นไปตามเงื่อนไขเฉพาะ เช่น เมื่อผู้ถือกลายเป็นบุคคลต้องห้ามก่ออาชญากรรมเฉพาะ ถือปืนภายใต้ฤทธิ์แอลกอฮอล์ หรือไม่แจ้งเรื่องปืนหาย ตำรวจอาจเพิกถอนใบอนุญาตตามที่เห็นสมควร เมื่อผู้ถือใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามภาระหน้าที่ด้านการบริหาร เช่น การลงทะเบียนปืน การแจ้งเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ การขาดการตรวจสอบสุขภาพเป็นระยะ การละเมิดข้อกำหนดในการเก็บรักษา การยิงปืนนอกสถานที่ สนามยิงปืน ฯลฯ หรือเมื่อ “เหตุผลสำคัญ” ในการเป็นเจ้าของปืนหมดไป การถอนเงินจะดำเนินการตามกฎหมายปกครองและสามารถคัดค้านได้ เจ้าของที่ถูกถอนใบอนุญาตมีหน้าที่ต้องขายหรือทิ้งปืนภายใน 30 วัน หรือวางไว้ในเงินฝากของตำรวจโดยมีค่าธรรมเนียม ในกรณีฉุกเฉิน ตำรวจสามารถยึดปืนและฝากขังได้ทันที⁷⁴

ในการขอใบอนุญาตอาวุธปืน ผู้สมัครจะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้⁷⁵

(1) มีอายุอย่างน้อย 21 ปี⁷⁶ (หรือ 18 ปีในกรณีที่มีใบอนุญาตเล่นกีฬาหรือล่าสัตว์ตามคำแนะนำพิเศษของสมาคมกีฬาหรือล่าสัตว์)⁷⁷

(2) เป็นผู้อยู่อาศัยถาวรใน โปแลนด์ (โดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ)⁷⁸

(3) ผ่านการประเมินทางการแพทย์ซึ่งรวมถึงการตรวจทางจิตวิทยา จิตเวช และอาจเป็นไปได้อื่น ๆ ตามความจำเป็น และการประเมินทางจิตวิทยาโดยผู้ปฏิบัติงานที่ได้รับการแต่งตั้ง โดยเฉพาะสำหรับหน้าที่นั้น โดยตำรวจ โดยรับรองว่าผู้สมัครไม่มีความผิดปกติทางจิต ความพิการทางจิตหรือความผิดปกติทางจิตอย่างมีนัยสำคัญ และไม่ติดยาเสพติด ต่อแอลกอฮอล์หรือสารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทอื่น ๆ (ทหาร เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยส่วนตัวที่ได้รับใบอนุญาตได้รับการยกเว้น)⁷⁹

(4) ตามความเห็นของตำรวจ ไม่ถือเป็นภัยคุกคามต่อตนเองหรือความปลอดภัยสาธารณะและความสงบเรียบร้อย รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงไม่ถูกตัดสินว่ามีความผิดในอาชญากรรมโดยเจตนาใด ๆ (แม้จะเป็นอาชญากรรมที่ไม่รุนแรงก็ตาม) อาชญากรรมทางภาษีโดยเจตนา อาชญากรรมต่อชีวิตหรือสุขภาพของผู้อื่นโดยไม่ตั้งใจ และอาชญากรรมจรรยา โดยไม่ได้ตั้งใจที่กระทำภายใต้อิทธิพลของแอลกอฮอล์หรือสารอื่น ๆ หรือเมื่อผู้ยื่นคำร้องหลบหนีจากสถานที่

⁷⁴ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 18.

⁷⁵ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 15.

⁷⁶ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 15.1. Weapons licenses shall not be issued to persons:

1) not over 21 years of age, subject to sec. 2;

⁷⁷ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 15.2.

⁷⁸ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 15.1.5).

⁷⁹ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 15.1.3).

อุบัติเหตุ การรับฟังความเห็นเชิงบวกจากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ในกรณีส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์ผู้สมัครและครอบครัวหรือเพื่อนบ้านของผู้สมัคร⁸⁰

(5) ผ่านการทดสอบที่เหมาะสมสำหรับจุดประสงค์ในการครอบครองปืน (ทหารและเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายได้รับการยกเว้น) โดยรัฐมนตรีผู้มีอำนาจในกิจการภายในเป็นผู้กำหนดวิธีปฏิบัติและขอบเขตการตรวจสอบ โดยมีคณะกรรมการสอบ ข้อสอบประกอบไปด้วยภาคทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับระเบียบในสนาม การครอบครองและใช้อาวุธโดยชอบด้วยกฎหมาย ส่วนภาคปฏิบัติประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 3 คน โดยอย่างน้อย 1 คนต้องมีใบอนุญาตเป็นครูหรือผู้สอนยิงปืนของตำรวจ⁸¹ จัดขึ้นโดยสหพันธ์กีฬายิงปืนแห่งโปแลนด์เพื่อขอใบอนุญาตกีฬา จัดขึ้นโดยสหพันธ์การล่าสัตว์แห่งโปแลนด์เพื่อขอใบอนุญาตล่าสัตว์ ตำรวจถือใบอนุญาตประเภทอื่น

(6) การประเมินทางการแพทย์และจิตวิทยา การประเมินทางการแพทย์และจิตวิทยาจะต้องดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพที่ผ่านการฝึกอบรมอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับข้อบังคับทางกฎหมายและวิธีการในการประเมินดังกล่าว และได้รับการขึ้นทะเบียนในทะเบียนอย่างเป็นทางการของ ผู้ประกอบวิชาชีพที่ได้รับอนุญาตโดยผู้บัญชาการตำรวจ Voivodeship ผลการประเมิน (ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ) สามารถทำหายได้ทั้งจากผู้สมัครและตำรวจ⁸²

2) การพกพา

กฎหมายกำหนดว่าการพกพาเป็น “วิธีใด ๆ ในการเคลื่อนย้ายอาวุธที่บรรจุกระสุนโดยผู้มีอาวุธ”⁸³ โดยไม่มีการระบุเพิ่มเติมว่าสถานะบรรจุหมายถึงอะไร เช่น หมุนไปรอบ ๆ หรือเพียงแค่ออก แม็กกาซีน เป็นต้น อาวุธปืนที่มีไว้เพื่อสะสมหรือ ไม่สามารถดำเนินการเพื่อวัตถุประสงค์ในการรำลึกได้ เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตเป็นการเฉพาะจากตำรวจในการตัดสินใจอนุญาต อาวุธปืนที่มีไว้สำหรับป้องกันตัวและป้องกันบุคคลและทรัพย์สินจะต้องพกพาโดยซ่อน “ให้มิดชิดที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ในช่องที่รัดแน่นใกล้กับร่างกาย” อาวุธปืนอื่น ๆ จะต้องดำเนินการในลักษณะเดียวกัน

⁸⁰ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 15.1 3) - 6).

⁸¹ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 16. [3.

⁸² The Weapons and Munitions Act 1999. Art 15.3.

⁸³ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 10.9. Within the meaning of the Act, the carrying of weapons means any means of movement loaded firearm by the person possessing the firearm.

“หากเป็นไปได้ตามจำนวนและขนาดของ ปืน”⁸⁴ ตำรวจมีสิทธิ์ที่จะจำกัดหรือห้ามพกพาในขณะที่ออกใบอนุญาตตามที่เห็นสมควร แต่ไม่มีกรณีดังกล่าวให้สาธารณชนทราบ

ห้ามพกพาปืนในระหว่างกิจกรรมสาธารณะและการชุมนุม ในทะเลและสนามบินบนเรือและเครื่องบิน (ยกเว้น ได้รับอนุญาต) และในศาลและสำนักงานทนายความของรัฐ คนอุ้มต้องมีสติ ปืนที่บรรจุทุกในการขนส่งสาธารณะจะต้องถูกขนถ่าย (ห้ามบรรจุกระสุนในห้อง ห้ามบรรจุแม็กกาซีน) ยกเว้นเพื่อป้องกันตัวและการคุ้มครองบุคคลและทรัพย์สิน – ในกรณีนี้สามารถโหลดและเชื่อมต่อแม็กกาซีนได้ แต่ห้ามบรรจุกระสุน⁸⁵

3) บทลงโทษ ข้อห้าม ข้อจำกัด

พระราชบัญญัติอาวุธและยุทธโศปกรณ์ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการป้องกันตัว แม้ว่าจะอนุญาตให้มีปืนไว้ในครอบครองเพื่อป้องกันตัวอย่างจำกัดก็ตาม ข้อจำกัดของใบอนุญาตในการป้องกันตัวเองแสดงให้เห็นในข้อจำกัดของประเภทของอาวุธที่สามารถซื้อได้ในใบอนุญาตดังกล่าว ปืนพก (รวมถึงปืนแก๊ซและปืนเปล่า) อุปกรณ์ช็อตไฟฟ้าและเครื่องจ่ายแก๊สที่ไร้ความสามารถในบริบทของกฎหมายอาญา การป้องกันตนเองรวมถึงการป้องกันผู้อื่น ทรัพย์สินและสิทธิอื่น ๆ ถูกประมวลอย่างรัดกุมใน มาตรา 25 ของประมวลกฎหมายอาญา โปแลนด์ โดยไม่คำนึงว่ามีการใช้วิธีการหรือเครื่องมือใดในการป้องกันตัว

ความผิดทางอาญา

การพกปืนที่มีเจ้าของตามกฎหมาย (ไม่ว่าจะบรรจุกระสุนหรือไม่ก็ตาม) โดยไม่มีเอกสารประกอบที่ถูกต้องมีโทษปรับ ความผิดหลัโทษต่อไปนี้มีโทษปรับหรือจำคุก รวมถึงการริบปืนและเครื่องกระสุนที่เลือกได้⁸⁶

(1) การขายหรือครอบครองปืนลม (ที่ทรงพลังกว่า) โดยไม่ได้รับอนุญาต เครื่องจ่ายแก๊สน้ำตา (แบบไม่ใช่มือถือ) หรืออาวุธและอุปกรณ์ที่ถูกจำกัดอื่นๆ โดยไม่ได้รับอนุญาต⁸⁷

(2) อยู่ภายใต้อิทธิพลของแอลกอฮอล์หรือสารออกฤทธิ์ทางจิตอื่น ๆ⁸⁸

⁸⁴ Regulation of the Minister of Internal Affairs and Administration dated 26 August 2014 concerning the storage, carrying and handing over firearms and ammunition.

⁸⁵ Regulation of the Minister of Transport and Economy, Maritime and Internal Affairs and Administration of April 10, 2000 on public transportation of firearms and ammunition.

⁸⁶ The Weapons and Munitions Act 1999.

⁸⁷ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 51.1

⁸⁸ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 51.2 (4).

(3) ข้ามพรมแดนพร้อมอาวุธหรือเครื่องกระสุนปืนโดยไม่สำแดงหรือไม่มีเอกสารที่ถูกต้อง⁸⁹

(4) การขนส่งปืนหรือเครื่องกระสุนในห้องโดยสารของเครื่องบิน (เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นการเฉพาะ)⁹⁰

(5) ไม่แจ้งตำรวจเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับวันที่และสถานที่จัดงานยิงปืน (การล่าสัตว์ กีฬา) โดยมีชาวต่างชาติเข้าร่วมและจำนวนผู้เข้าร่วมโดยประมาณ⁹¹

3.2.3 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับปืนช็อตไฟฟ้าของสาธารณรัฐเช็ก

กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมอาวุธในสาธารณรัฐเช็กแตกต่างจากประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปอื่น ๆ อยู่หลายประการ “สิทธิในการได้มา เก็บรักษา และครอบครองอาวุธปืน” ได้รับการยอมรับอย่างชัดเจนในมาตราแรกของพระราชบัญญัติอาวุธปืน Firearms Act 2002 ในระดับรัฐธรรมนูญ กฎบัตรสิทธิขั้นพื้นฐานและเสรีภาพรวมถึง “สิทธิในการป้องกันชีวิตของตนเองหรือชีวิตของบุคคลอื่นด้วยอาวุธภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด” โดยปืนช็อตไฟฟ้าถูกจัดหมวดหมู่ให้อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติอาวุธปืน Firearms Act 2002

1) การครอบครอง

ในสาธารณรัฐเช็กทุกคนสามารถใช้อาวุธปืนได้โดยได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืน ใบอนุญาตพกพาปืนที่ได้รับในลักษณะคล้ายใบขับขี่ โดยผ่านการสอบวัดระดับความรู้ การตรวจสุขภาพ และมีประวัติอาชญากรรมที่สะอาด ตาม Firearms Act 2002 ภายใต้พระราชบัญญัติที่ 119/2002 Coll. พลเมืองทุกคนที่ตรงตามเงื่อนไขของการกระทำมีสิทธิที่จะมีใบอนุญาตให้ออกอาวุธปืนและสามารถรับอาวุธปืนได้⁹²

ประเภทของใบอนุญาต แบ่งออกเป็น 5 ประเภทซึ่งเป็นคนละอย่างกับประเภทของปืน ซึ่งจะกล่าวต่อไป โดยตาม Firearms Act 2002 แบ่งประเภทของใบอนุญาตเป็น ดังนี้⁹³

⁸⁹ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 51.1 (5)

⁹⁰ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 51.2 (9)

⁹¹ The Weapons and Munitions Act 1999. Art 51.2 (14)

⁹² Firearms Act Section 8, Firearms Act. Section 16 (1)

⁹³ Firearms Act. Section 16

(2) Firearm permits shall be distinguished according to the purpose for which the firearm or ammunition is to be used and according to the scope of authorisation, and shall be divided into the following groups:

- a) A – collectors’ purposes;
- b) B – sport purposes;
- c) C – hunting purposes;

A หมายถึง ชุดสะสมอาวุธปืน

B หมายถึง กีฬายิงปืน

C หมายถึง การล่าสัตว์

D หมายถึง การฝึกอาชีพ

E หมายถึง การป้องกันตัวเอง

การได้รับใบอนุญาตประเภท B หรือ C ต้องมีอายุอย่างน้อย 18 ปี⁹⁴ ภายใต้สถานการณ์พิเศษผู้ขอต้องมีอายุเพียง 15 ปีหากเป็นสมาชิกของชมรมกีฬา หรือ 16 ปี หากสอนการล่าสัตว์ในโรงเรียนหลักสูตรดังกล่าว ส่วนใบอนุญาตประเภท A,D หรือ E ต้องมีอายุ 21 ปี⁹⁵ โดยผู้ที่ได้รับใบอนุญาตต้องผ่านการสอบภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ⁹⁶

ผู้ขอใบอนุญาตต้องได้รับการตรวจโดยแพทย์ทั่วไปว่าเหมาะสมที่จะครอบครองพกพา หรือใช้อาวุธปืนหรือไม่ เช่น ประวัติทางการแพทย์ การตรวจร่างกายอย่างสมบูรณ์⁹⁷

ความสมบูรณ์ทางอาญา หมายถึง ต้องมีการตรวจสอบประวัติทางอาญาของผู้ขอใบอนุญาตโดยมีเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด เช่น⁹⁸

(1) หลังจากพ้นโทษแบบมีเงื่อนไข ความสมบูรณ์ทางอาญาจะกลับคืนมาหลังจากสิ้นสุดระยะเวลาคุมประพฤติหรือใน 3 ปีในกรณีพิเศษ

(2) หลังจากรับโทษน้อยกว่า 2 ปีหรือถูกตัดสินให้รับโทษประเภทอื่นที่ไม่ใช่โทษจำคุก ให้กลับคืนความสมบูรณ์ทางอาญาหลังจาก 5 ปี

(3) หลังจากถูกตัดสินจำคุก 2 ถึง 5 ปี ความสมบูรณ์ทางอาญาจะกลับคืนมาหลังจาก 10 ปี

(4) หลังจากถูกตัดสินจำคุก 5 ถึง 12 ปี ความสมบูรณ์ทางอาญาจะกลับคืนมาหลังจาก 20 ปี

(5) หลังจากถูกตัดสินจำคุกนานกว่า 12 ปี (สำหรับอาชญากรรมที่กำหนดไว้ เช่น การฆาตกรรม การทรยศ เป็นต้น) ความซื่อสัตย์ทางอาญาจะไม่มีวันกลับคืนมา

d) D – pursuing a profession or occupation;

e) E – protecting life, health or property; or

⁹⁴ Firearms Act. Section 19 (2)

⁹⁵ Firearms Act. Section 19 (1)

⁹⁶ Firearms Act. Section 21

⁹⁷ Eligibility Regulation. Section 2 (2), Section 20

⁹⁸ Firearms Act. Section 22, Firearms Act, Section 22 (4), Firearms Act, Section 57 (1)

ทั้งยังมีเงื่อนไขตามกฎหมายอย่างอื่นอีก เช่น บุคคลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากเกินไปหรือใช้ยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งผู้ที่ถูกตัดสินว่ามีความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ข้างแล้วซ้ำอีก (เช่น เกี่ยวข้องกับอาวุธปืน ชกต้อย ความสงบเรียบร้อยของประชาชน ฯลฯ) ในช่วงสามปีที่ผ่านมา ถือว่าไม่น่าเชื่อถือสำหรับวัตถุประสงค์ในการออก ใบอนุญาตปืน ตำรวจมีสิทธิ์ที่จะสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้จากเจ้าหน้าที่เทศบาล⁹⁹

หมวดหมู่ของอาวุธปืน จำแนกได้ ดังนี้

A-I หมายถึง อาวุธปืนที่ถูกจำกัด เช่น อาวุธปืนอโต้เมติกที่ถูกดัดแปลงเป็นปืนกึ่งอัตโนมัติ อาวุธปืนกึ่งอัตโนมัติซึ่งใส่แม็กกาซีนเกินขีดจำกัดเข้าไป

C¹⁰⁰ หมายถึง ปืนที่ต้องลงทะเบียน เช่น อาวุธปืนลูกซองนัดเดียวหรือยิงซ้ำยาวเกิน 280 มม. ปืนไรเฟิลยาวเดี่ยว หลายกระบอก ซ้ำหรือกึ่งอัตโนมัติสำหรับกระสุนริมไฟหรือกระสุนกลางไฟ หรือดัลป์ Lefauchaux ไม่รวมอยู่ในหมวด B ปืนลมที่มีพลังงานปากกระบอกปืนมากกว่า 16J นอกเหนือจากเพนทบอล

D¹⁰¹ หมายถึง ปืนสำหรับผู้ใหญ่ที่มีอายุมากกว่า 18 ปี เช่น อาวุธปืนประวัติศาสตร์ เพนทบอลอาวุธแก๊สที่มีลำกล้องเล็กกว่า 6.35 มม. เครื่องยิงเปล่า ปืนที่เลิกใช้งานแล้วซึ่งไม่อยู่ภายใต้ข้อบังคับของสหภาพยุโรป และถูกทำให้ใช้งานไม่ได้อย่างถาวร อาวุธปืนที่ไม่ได้จัดอยู่ในประเภท A, AI, B, C, CI, D

A¹⁰² หมายถึง อาวุธปืนที่ถูกจำกัด เช่น อาวุธปืนที่มีลำกล้องตั้งแต่ 20 มม. ขึ้นไป สำหรับยิงกระสุน อาวุธปืน อัตโนมัติเต็มรูปแบบ อาวุธปืนที่ร้ายกาจ (ทำหรือดัดแปลงเพื่อปกปิดจุดประสงค์หรือเพื่อสร้างผลกระทบที่ร้ายแรงกว่าหรือสวมหน้ากากเป็นวัตถุอื่น ๆ) อาวุธปืนที่ทำจากองค์ประกอบที่ไม่ใช่โลหะหากไม่สามารถระบุตัวตนได้ระหว่างการควบคุมสัมภาระโดยเครื่องตรวจจับและเครื่อง RTG ยิงกับดัก (Booby) กระสุนที่มีการเจาะเจาะ ระเบิด เพลิง หรือกระสุนอื่นที่มีประจุไฟฟ้า ยกเว้นกระสุนปืนสัญญาณ

B¹⁰³ หมายถึง ปืนที่ต้องขออนุญาต เช่น ปืนสั้นซ้ำหรือกึ่งอัตโนมัติ อาวุธปืนสั้นแบบนัดเดียวหรือหลายนัด อาวุธปืนยาวไม่เกิน 280 มม.

⁹⁹ Firearms Act. Section 23.

¹⁰⁰ Firearms Act. Section 6.

¹⁰¹ Firearms Act. Section 7.

¹⁰² Firearms Act. Section 4.

¹⁰³ Firearms Act. Section 5.

C-I หมายถึง ปืนที่ต้องลงทะเบียน เช่น แต่เดิมเป็นอาวุธปืน A, A-I, B, C ที่ถูกปิดใช้งานตามระเบียบของสหภาพยุโรปที่เกี่ยวข้อง การยิงเปล่าทำตามกฎข้อบังคับพิเศษ ปืนผงสีดำนัดเดียวหรือสองนัด อาวุธปืนสำหรับโพลเบอร์ต เอ็ม 20 ขนาด 4 มม. หรือคาร์ทริดจ์อื่นที่มีพลังงานปากกระบอกปืนคล้ายกันซึ่งมีไว้สำหรับการฝึกเข้าศึก อาวุธแก๊สที่มีลำกล้องใหญ่กว่า 6.35 มม. นอกเหนือจากเพนทบอล อาวุธปืนที่มีไว้สำหรับการฝึกฝายตรงข้ามด้วยพลังงานปากกระบอกปืนไม่เกิน 20J ยิงปืนสัญญาณลำกล้องเกิน 16 มม. ปืนช็อตไฟฟ้า

อาวุธปืนประเภท A-I,C,D,A สามารถครอบครองได้สำหรับผู้ถือใบอนุญาตอาวุธปืน สำหรับอาวุธปืนประเภท B,C-I ไม่จำเป็นต้องมีใบอนุญาตอาวุธปืน

2) กฎเกี่ยวกับการพกพาแบบเปิดเผยและแบบปกปิด

การพกพาแบบปกปิด อาวุธปืนประเภท D และ C-I (เช่น ปืนพกแบบผงดำหรือปืนพกแบบแก๊ส) จะต้องดำเนินการในลักษณะปกปิด Close carry กฎคล้าย ๆ กับกรณีผู้ถือใบอนุญาตพกปืน

(1) ผู้ถือใบอนุญาตยิงปืนแบบ A, B และ C¹⁰⁴

กฎทั่วไป อาวุธปืนต้องพกพาโดยไม่ได้บรรจุกระสุนและในภาชนะปิด

การพกพาแบบเปิดในพื้นที่สาธารณะสามารถเข้าถึงได้ในกรณีที่ตรงตามเงื่อนไขทั้งหมดต่อไปนี้

(1.1) ปืนถูกขนถ่ายและเป็นการกระทำในบริบทของการดำเนินกิจกรรมที่รวมถึงการยิงปืนหรือการจัดการอาวุธปืนและเครื่องกระสุนที่คล้ายกัน กฎที่อนุญาตให้ผู้ถือใบอนุญาตยิงปืนเปิดการพกพาอาวุธปืน¹⁰⁵ และ

(1.2) ได้รับอนุญาตตามวิธีการขนส่งที่เลือก เมื่อใช้บริการขนส่งสาธารณะ ปืนต้องอยู่ในภาชนะปิดเสมอ และ

(1.3) อาจได้รับการพิจารณาว่าเหมาะสมภายใต้เงื่อนไขของท้องถิ่นและภายในกิจกรรมที่กำหนด และ¹⁰⁶

(1.4) ไม่รบกวนความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(1.5) นอกจากนี้ยังสามารถพกพาอาวุธปืนยาวบรรจุกระสุนได้ภายในพื้นที่ล่าสัตว์

(2) ผู้ถือใบอนุญาตปืนประเภท D, E¹⁰⁷

¹⁰⁴ Firearms Act. Section 59 (4).

¹⁰⁵ Firearms Act. Section 29 (6).

¹⁰⁶ Firearms Act. Section 60.

¹⁰⁷ Firearms Act. Section 28.

การพกพาแบบปิด อาวุธปืนสูงสุดสองกระบอก (บรรจุกระสุนพร้อมกระสุนปืนหนึ่งกระบอก)

การพกพาแบบเปิดภายในสถานที่ส่วนบุคคล พระราชบัญญัติอาวุธปืนกำหนดให้ การมีอาวุธปืนภายใน “สถานที่อยู่อาศัยหรือพาณิชยกรรมหรือภายในอสังหาริมทรัพย์ที่มีการแบ่ง เขตอย่างชัดเจน โดยได้รับความยินยอมจากเจ้าของหรือผู้เช่าสถานที่หรืออสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว” เป็นการครอบครองโดยไม่อยู่ในความหมายทางกฎหมายของระยะ ด้วยเหตุนี้เจ้าของหรือผู้เช่าของ ทรัพย์สินส่วนตัวที่มีการแบ่งเขตอย่างชัดเจนและทรัพย์สินที่สาธารณชนเข้าถึงได้อาจอนุญาตให้มีการ พกพาแบบเปิดภายในสถานที่ของพวกเขา¹⁰⁸

(3) ผู้ถือใบอนุญาตประเภท D ทำงานให้กับเทศบาลตำรวจหรือธนาคาร แห่งชาติซึ่งขณะปฏิบัติหน้าที่¹⁰⁹ การพกพาแบบเปิด อาวุธปืนสูงสุดสองกระบอก (บรรจุกระสุน พร้อมกระสุนปืน) ห้ามพกพาหรือขนส่งอาวุธปืนที่ติดตั้งเครื่องเก็บเสียง¹¹⁰

3) บทลงโทษ ข้อห้าม

การพกปืนขณะมีนเมาเป็นสิ่งผิดกฎหมายและอาจนำไปสู่การถูกปรับจำนวนมากและ สูญเสียใบอนุญาตพกปืน¹¹¹ ตำรวจมักจะทำการทดสอบความมีนเมาของนักล่าที่เปิดหูเปิดตา

กฎหมายไม่รวมถึงบทบัญญัติ “เขตปลอดปืน” ใดๆ นอกเหนือจากการห้ามพกพา อาวุธปืนในระหว่างการประท้วงและการเดินขบวน หน่วยงานของรัฐที่ออกกฎหมายและบังคับใช้ การห้ามพกพาอาวุธปืนภายในสถานที่ของตนนั้นมีข้อผูกมัดทางกฎหมายในการจัดเตรียมทางเลือก ในการเก็บอาวุธปืนสั้นเมื่อเข้ามา (ไม่ว่าจะในที่ปลอดก๊วยตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืนหรือกับ เจ้าหน้าที่ตำรวจ)¹¹²

สาธารณรัฐเซ็กซ์เป็นประเทศที่ค่อนข้างปลอดภัย กรุงปรากซึ่งมีอัตราการเกิดอาชญากรรม สูงที่สุดในประเทศ ยังคงได้รับการจัดอันดับให้เป็นเมืองหลวงที่ปลอดภัยที่สุดแห่งหนึ่งใน

¹⁰⁸ Firearms Act. Section 2 (2) (a) (1), Section 2(2)(b).

¹⁰⁹ Firearms Act. Section 28.

¹¹⁰ Firearms Act. Section 29 (3) (e).

¹¹¹ Firearms Act. Section 76a, 57.

¹¹² Firearms Act. Section 29a.

สหภาพยุโรป¹¹³ เมื่อพิจารณาจากจำนวนใบอนุญาตประเภท E ที่ออก มีคนประมาณ 240,000 คน ที่สามารถพกปืนได้ อย่างไรก็ตาม ยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่ามีกี่คนที่ทำเช่นนั้นเป็นประจำ¹¹⁴

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับปืนซ็อตไฟฟ้าในประเทศสาธารณรัฐเช็ก คือ ปืนซ็อตไฟฟ้า จัดเป็นอาวุธปืนประเภท C-I ปืนที่ต้องลงทะเบียนกับหน่วยงานของรัฐไว้ โดยไม่จำเป็นต้องขอใบอนุญาตให้ออกอาวุธปืนก่อนตามประเภท A, B, C, D, E แต่ก็มีเงื่อนไขตามกฎหมายกำหนด เช่น อายุ 18 ปีเต็มความสามารถตามกฎหมาย มีถิ่นที่อยู่ในสาธารณรัฐเช็ก ประวัติอาชญากรรมที่สะอาด, จิตเต็มกำลัง (สภาพจิตเป็นปกติ) มีการลงทะเบียน ส่วนการพกพาให้พกพาแบบปิดแล้วหลีกเลี่ยงสถานที่ที่กฎหมายกำหนด เช่น เขตปลอดอาวุธปืน การประท้วง การเดินขบวน

3.3 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับปืนซ็อตไฟฟ้าของประเทศไทย

3.3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2560 มีทั้งหมด 279 มาตรา ซึ่งได้แบ่งแยกเป็นหมวดไว้ทั้งหมดรวม 16 หมวด โดยเฉพาะหมวดที่ 3 ที่กล่าวถึงสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ตั้งแต่มาตราที่ 25-49 โดยกฎหมายมีเจเนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทยให้ชัดเจนและครอบคลุมอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยถือว่าการมีสิทธิเสรีภาพเป็นหลัก การจำกัดตัดสิทธิเสรีภาพเป็นข้อยกเว้น แต่การใช้สิทธิเสรีภาพดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์เพื่อคุ้มครองส่วนรวม

มาตรา 4ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน¹¹⁵

มาตรา 25วรรคแรก สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้น ไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคง

¹¹³ Ceskatelevize. (2023). *Czech Tourism: Praha je bezpečnější než Vídeň*. (Online). Available: <https://ct24.ceskatelevize.cz/ekonomika/1258302-czech-tourism-praha-je-bezpecnejsi-nez-viden>. [2023, May 5].

¹¹⁴ Ministry of Interior of the Czech Republic. (2013). *Information on the number of firearms and holders of firearms licenses and armament licenses in the Czech Republic and on the misdemeanors and criminal acts in this area” (in Czech)*. (Online). Available: <https://www.mvcr.cz/clanek/zbrane-a-strelivo-92.aspx>. [2023, May 5].

¹¹⁵ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 4

ของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

วรรคสอง สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แม้ยังไม่มีมาตรการกฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชนย่อมสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ¹¹⁶

มาตรา 26 การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าว ต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง¹¹⁷

มาตรา 27 วรรคแรก บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครอง ตามกฎหมายเท่าเทียมกัน¹¹⁸

มาตรา 28 วรรคแรก บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย¹¹⁹

จากตัวบทกฎหมายตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 จะพบว่ากฎหมายได้ให้ความสำคัญกับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การคุ้มครอง สิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคไว้ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 การให้สิทธิและเสรีภาพแก่ประชาชนในการเลือกประเภทของอาวุธในการป้องกันตัว ภายใต้การควบคุมของรัฐย่อมสอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว

มาตรา 77¹²⁰ รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นการกระทบแก่ประชาชน และดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

¹¹⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 25

¹¹⁷ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 26

¹¹⁸ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 27

¹¹⁹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 28

¹²⁰ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. มาตรา 77

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการ รับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาใน กระบวนการตรากฎหมายทุกชั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว

รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟัง ความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสม กับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมาย เฉพาะกรณีจำเป็น พึงกำหนดหลักเกณฑ์ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการ ดำเนินการตามชั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน และพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะ ความผิดร้ายแรง

3.3.2 ประมวลกฎหมายอาญา

ความหมายของคำว่า อาวุธ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1 (5)¹²¹ บัญญัติเป็นนิยาม คัพท์ไว้ว่า “อาวุธ” หมายรวมถึงสิ่งซึ่งไม่เป็นอาวุธ โดยสภาพ แต่ซึ่งได้ใช้หรือเจตนาจะใช้ ประทุษร้ายร่างกายถึงอันตรายสาหัสอย่างอาวุธ

ความหมายของคำว่า อาวุธ ตามพจนานุกรม (คำนาม) เครื่องมือที่ใช้ในการทำร้าย ทำลาย ป้องกัน ต่อสู้ หรือฆ่า โดยปริยายหมายถึงสิ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น เช่น ใช้ปัญญาเป็นอาวุธ¹²² จากบทบัญญัติและความหมายของคำว่าอาวุธ แม้จะเป็นเครื่องมือที่ใช้ทำร้าย ทำลาย แต่ก็ เป็นเครื่องมือสำหรับป้องกันตัวให้สุจริตชนผู้กระทำการภายใต้กฎหมายได้ด้วยเช่นกัน ฉะนั้นการ เลือกลงอาวุธอย่างเหมาะสมย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายได้

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 67¹²³ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยความจำเป็น

(1) เพราะอยู่ในที่บังคับหรือภายใต้อำนาจซึ่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนได้ หรือ

(2) เพราะเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากภยันตรายที่ใกล้จะถึงและไม่สามารถหลีกเลี่ยง ให้พ้นโดยวิธีอื่นใดได้เมื่อภยันตรายนั้นตนมิได้ก่อให้เกิดขึ้นเพราะความผิดของตน

ถ้าการกระทำนั้นไม่เป็นการเกินสมควรแก่เหตุแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68¹²⁴ ผู้ใดจำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตน หรือของผู้อื่นให้พ้นภยันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นภยันตรายที่

¹²¹ ประมวลกฎหมายอาญา. มาตรา 1 (5).

¹²² ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์

¹²³ ประมวลกฎหมายอาญา. มาตรา 67.

¹²⁴ ประมวลกฎหมายอาญา. มาตรา 68.

ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ การกระทำนั้นเป็นการป้องกัน โดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้น
ไม่มีความผิด

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 69¹²⁵ ในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา 67 และมาตรา 68 นั้น
ถ้าผู้กระทำได้กระทำไปเกินสมควรแก่เหตุ หรือเกินกว่ากรณีแห่งความจำเป็น หรือเกินกว่ากรณีแห่ง
การจำต้องกระทำเพื่อป้องกัน ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น
เพียงใดก็ได้ แต่ถ้าการกระทำนั้นเกิดขึ้นจากความตื่นเต้น ความตกใจ หรือความกลัว ศาลจะไม่ลงโทษ
ผู้กระทำก็ได้

3.3.3 พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียม อาวุธปืน พ.ศ. 2490

กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมอาวุธปืนของประเทศไทยที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันมี
เพียงฉบับเดียวคือ “กฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน”

เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย
อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิงกับควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืน จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น เนื่องจากในขณะนั้นไม่มีกฎหมายกำหนดเรื่องอาวุธปืนไว้โดยชัดเจน
จึงจำเป็นต้องให้มีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้เพื่อให้มีความหมายชัดเจน

สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน
พ.ศ. 2490 ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งสิ้น 88 มาตรา แบ่งออกเป็น 6 หมวด กับทั้งบทเฉพาะกาล ดังนี้
หมวด 1 อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน

อาวุธปืน

มาตรา 4 (1)¹²⁶ “อาวุธปืน” หมายถึง “อาวุธปืน” ตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 1

อาวุธปืนจึงหมายถึง¹²⁷

1) อาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลม
หรือเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงาน

2) ส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธปืนซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ใน
กฎกระทรวง

อาวุธปืน จึงต้องเป็นอาวุธที่สามารถส่งเครื่องกระสุนปืนออกไปได้ ด้วยวิธีการดังนี้

¹²⁵ ประมวลกฎหมายอาญา. มาตรา 69.

¹²⁶ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 4 (1).

¹²⁷ พรนัชชา ชวนชม. อ่างแล้ว เจริญธรรมที่ 49. หน้า 35.

การระเบิด หมายถึง การทำให้เกิดแรงอัดอย่างสูง ทำให้เกิดอำนาจในการผลักดัน
ซึ่งเกิดจาก

การขยายตัวของสารอย่างกะทันหัน

กำลังดันของแก๊ส

การอัดลม

เครื่องกลไกอย่างใด ๆ ซึ่งอาศัยอำนาจของพลังงาน

โดยกฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2491)¹²⁸ ออกตามความใน พระราชบัญญัติอาวุธปืน
เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ข้อ 1 กำหนดให้ส่วน
ของอาวุธปืนต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็น “อาวุธปืน” ตามความในมาตรา 4 (1) คือ

ลำกล้อง

เครื่องลูกเลื่อน หรือส่วนประกอบสำคัญของเครื่องลูกเลื่อน

เครื่องลั่นไก หรือส่วนประกอบสำคัญของเครื่องลั่นไก

เครื่องส่งกระสุน ชองกระสุน หรือส่วนประกอบสำคัญของสิ่งเหล่านี้

เครื่องกระสุนปืน

มาตรา 4 (2)¹²⁹ “เครื่องกระสุนปืน” หมายถึง “เครื่องกระสุนปืน” ตามที่ได้กล่าวแล้วใน
บทที่ 1

โดยในปัจจุบันคลังลูกดอกไฟฟ้าหรือลูกดอกไฟฟ้าที่ใช้กับปืนช็อตไฟฟ้ายังไม่ได้ถูก
กำหนดให้เป็นเครื่องกระสุนปืนตามคำนิยาม “เครื่องกระสุนปืน” ดังกล่าว

ส่วนที่ 1 อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคล (มาตรา 7 - มาตรา 23)

ความในส่วนนี้เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคล
โดยกำหนดให้การทำ ซื่อ มิ ไซ่ สิ่ง หรือนำเข้า ซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน (มาตรา 7) รวมถึง
การมีอาวุธปืนที่ซำรุดจนใช้ยังไม่ได้ อาวุธปืนที่พ้นสมัย หรืออาวุธปืนซึ่งได้รับเป็นรางวัลจากการ
แข่งขันยิงปืนในทางราชการไว้เพื่อเก็บ (มาตรา 11) จะต้องได้รับอนุญาต

นอกจากนี้ กฎหมายได้กำหนดเกี่ยวกับ การพาอาวุธปืน ไปในเมือง หมู่บ้าน หรือ
ทางสาธารณะ การพาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผยหรือพาไปในที่ชุมนุมชนที่จัดให้มีขึ้นเพื่อนมัสการ
การรื่นเริง การมหรสพ หรือการอื่นใด¹³⁰

¹²⁸ กฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ.2491) ออกตามความใน พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490.

¹²⁹ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 4 (2).

¹³⁰ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 8 ทวิ

คุณสมบัติของผู้ขอมิและใช้อาวุธปืน

ลักษณะของบุคคลซึ่งห้ามไม่ให้เป็นผู้รับใบอนุญาต¹³¹

(1) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดตามกฎหมายลักษณะอาญา ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรา 97 ถึงมาตรา 111 มาตรา 120 มาตรา 177 ถึงมาตรา 183 มาตรา 249 มาตรา 250 หรือมาตรา 293 ถึงมาตรา 303

(ข) มาตรา 254 ถึงมาตรา 257 และพ้นโทษยังไม่เกิน 5 ปีนับแต่วันพ้นโทษ ถึงวันยื่นคำขอใบอนุญาต เว้นแต่ในกรณีความผิดที่กระทำโดยความจำเป็นหรือเพื่อป้องกันหรือโดยถูกยั่วโทษ

(2) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกสำหรับความผิดอันเป็นการฝ่าฝืนต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง พุทธศักราช 2477 มาตรา 11 มาตรา 22 มาตรา 29 หรือมาตรา 33 หรือพระราชบัญญัตินี้มาตรา 7 มาตรา 24 มาตรา 33 หรือมาตรา 38

(3) บุคคลซึ่งต้องโทษจำคุกตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปในระหว่างห้าปีนับย้อนขึ้นไปจากวันยื่นคำขอ สำหรับความผิดอย่างอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ใน (1) และ (2) เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(4) บุคคลซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ

(5) บุคคลซึ่งไม่สามารถใช้อาวุธปืนได้โดยกายพิการหรือทุพพลภาพ เว้นแต่จะมีไว้เพื่อเก็บตามมาตรา 11

(6) บุคคลซึ่งเป็นคนไร้ความสามารถหรือเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือปรากฏว่าเป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

(7) บุคคลซึ่งไม่มีอาชีพและรายได้

(8) บุคคลซึ่งไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง

(9) บุคคลซึ่งมีความประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงอันอาจกระทบกระเทือนถึงความสงบเรียบร้อยของประชาชน

สำหรับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ห้ามมิให้ออกให้แก่บุคคลซึ่งมีชื่อในทะเบียนบ้าน ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และมีถิ่นที่อยู่ประจำในท้องที่ที่บุคคลนั้นขออนุญาต น้อยกว่าหกเดือน

โดยคุณสมบัติของผู้ขอมิและใช้อาวุธปืนเมื่อเทียบกับมาตรการกฎหมายในต่างประเทศ ในหลายประเทศแล้วยังมีข้อกำหนดที่น้อยกว่า โดยเฉพาะในเรื่องการทดสอบความรู้ทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

¹³¹ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 13.

การขออนุญาตพิเศษของผู้ที่มีความประสงค์จะให้ผู้อื่นมีและใช้อาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน สำหรับรักษาทรัพย์สินของตนเองที่จะต้องให้ผู้อื่นดูแล หรือจะต้องส่ง นำเข้า หรือซื้ออาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนเพื่อการนั้น¹³² การนำเข้าอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน¹³³ การขอใบอนุญาตมีและใช้อาวุธหรือเครื่องกระสุนปืนชั่วคราวในกรณีอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนเป็นของสำหรับใช้ส่วนตัวเป็นปกติของผู้นำเข้าซึ่งเดินทางผ่านหรือจะอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว¹³⁴ การดำเนินการกรณีอาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตแล้วถูกทำลายหรือสูญหาย¹³⁵

ส่วนที่ 2 อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า

ความในส่วนนี้เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า โดยกำหนดให้การทำประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ ส่งนำเข้า มีหรือจำหน่าย อาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า ต้องได้รับอนุญาต¹³⁶ นอกจากนี้ กฎหมายได้กำหนดเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลซึ่งห้ามไม่ให้เป็นผู้รับใบอนุญาต¹³⁷ การส่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน¹³⁸ การซ่อมแซมหรือเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนของผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจะทำการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนซึ่งจะทำให้เฉพาะอาวุธปืนที่มีผู้ได้รับอนุญาตให้มีและใช้ และอาวุธปืนดังกล่าวต้องมีเครื่องหมายถูกต้องตามใบอนุญาต¹³⁹ การจำหน่ายอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนจะจำหน่ายให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับใบอนุญาตให้ซื้อหรือมีและใช้อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนไม่ได้¹⁴⁰ การซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ หรือ มี และจำหน่าย อาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน จะต้องทำในสถานที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น¹⁴¹ การดำเนินการเมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุและไม่ได้ต่ออายุใบอนุญาต¹⁴²

หมวด 2 วัตถุประสงค์ (มาตรา 38 - มาตรา 46)

¹³² พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 14.

¹³³ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 16-20.

¹³⁴ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 18.

¹³⁵ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 21.

¹³⁶ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 24

¹³⁷ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 26.

¹³⁸ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 30-32.

¹³⁹ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 33.

¹⁴⁰ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 34.

¹⁴¹ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 35.

¹⁴² พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุประสงค์ ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 37.

“วัดถูระเบิด” หมายถึง วัดที่ถูกสามารถส่งกำลังกันอย่างแรงต่อสิ่งห้อมล้อมโดยจับปล้นในเมื่อระเบิดขึ้น โดยมีสิ่งเหมาะสมทำให้เกิดกำลังคน หรือโดยการสลายตัวของวัดถูระเบิดนั้น ทำให้มีแรงทำลายหรือแรงประหาร กับหมายความรวมตลอดถึงเชื้อประทูต่าง ๆ หรือวัตถุอื่นใดอันมีสภาพคล้ายคลึงกันซึ่งใช้ หรือทำขึ้นเพื่อให้เกิดการระเบิดซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา¹⁴³

ความในหมวดนี้เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การทำ ชื้อ มี ใช้ สั่ง นำเข้า คำ หรือจำหน่ายวัดถูระเบิด ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่¹⁴⁴ และการเคลื่อนย้ายวัดถูระเบิดจากที่หนึ่งไปยังที่หนึ่ง ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีกำหนด¹⁴⁵

นอกจากนี้ กฎหมายได้กำหนดเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลซึ่งห้ามไม่ให้เป็นผู้รับใบอนุญาต¹⁴⁶ ให้นำมาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 30 มาตรา 34 มาตรา 35 และมาตรา 37 มาใช้บังคับกับการทำ สั่ง นำเข้า มี หรือค้าวัดถูระเบิดโดยอนุโลม¹⁴⁷

หมวด 3 ดอกไม้เพลิง (มาตรา 47 - มาตรา 51)

“ดอกไม้เพลิง” หมายความรวมตลอดถึงพลุ ประทัดไฟ ประทัดลม และวัตถุอื่นใด อันมีสภาพ คล้ายคลึงกัน¹⁴⁸

ความในหมวดนี้เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การทำ สั่ง นำเข้า หรือค้าดอกไม้เพลิงต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่¹⁴⁹ ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดให้นำมาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 30 มาตรา 31 มาตรา 35 และมาตรา 37 มาใช้บังคับกับการทำ สั่ง นำเข้า หรือค้าดอกไม้เพลิงโดยอนุโลม¹⁵⁰

หมวด 4 สิ่งเทียมอาวุธปืน (มาตรา 52 - มาตรา 54)

“สิ่งเทียมอาวุธปืน” หมายความว่า สิ่งซึ่งมีรูปและลักษณะอันน่าจะทำให้หลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืน¹⁵¹ ความในหมวดนี้เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การทำ สั่ง นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน ต้อง

¹⁴³ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 4 (3).

¹⁴⁴ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 38.

¹⁴⁵ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 43.

¹⁴⁶ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 39.

¹⁴⁷ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 41.

¹⁴⁸ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 4 (4).

¹⁴⁹ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 47.

¹⁵⁰ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 48.

¹⁵¹ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัดถูระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 4 (5).

ได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่¹⁵² ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดให้นำมาตรา 16 มาตรา 17 มาตรา 18 มาตรา 19 มาตรา 30 มาตรา 31 และมาตรา 37 มาใช้บังคับกับการสั่ง นำเข้า หรือ ค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยอนุโลม¹⁵³

หมวด 5 เบ็ดเตล็ด (มาตรา 55 - มาตรา 71)

ความในหมวดนี้เป็นบทบัญญัติทั่วไปที่นำไปใช้กับบทบัญญัติในหมวดอื่น ๆ โดยมี บทบัญญัติ ที่สำคัญ ได้แก่

- 1) ประเภท ชนิด และขนาดของอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด ที่ นายทะเบียน จะอนุญาตได้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง¹⁵⁴
- 2) ใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้ได้รับใบอนุญาตเท่านั้น¹⁵⁵
- 3) ห้ามโอนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดให้แก่ ผู้ที่ไม่ได้รับใบอนุญาต¹⁵⁶
- 4) การดำเนินการกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนย้ายที่อยู่¹⁵⁷
- 5) การอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตของนายทะเบียนท้องที่¹⁵⁸
- 6) การดำเนินการกรณีที่ได้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือ วัตถุระเบิด ถึงแก่ความตาย¹⁵⁹
- 7) การดำเนินการกรณีที่ได้รับใบอนุญาตตกเป็นผู้ซึ่งจะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้หรือ ตกเป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่ สมประกอบ¹⁶⁰
- 8) การดำเนินการกรณีมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะเป็นผู้ต้องห้าม ในการออกใบอนุญาต ตามมาตรา 13 (7) (8) หรือ (9)¹⁶¹
- 9) การนำอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด ผ่านราชอาณาจักร¹⁶²

¹⁵² พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 52.

¹⁵³ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 53.

¹⁵⁴ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 55.

¹⁵⁵ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 58.

¹⁵⁶ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 59.

¹⁵⁷ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 62.

¹⁵⁸ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 63.

¹⁵⁹ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 64.

¹⁶⁰ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 65-67.

¹⁶¹ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 68.

¹⁶² พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 70.

หมวด 6 บทกำหนดโทษ ความในหมวดนี้เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้และโทษสำหรับความผิดดังกล่าว¹⁶³

3.3.4 กฎกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2522) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490

ข้อ 2 อาวุธปืนที่นายทะเบียนจะออกใบอนุญาตให้ได้ตามมาตรา 7 หรือมาตรา 24 ต้องเป็นอาวุธปืน ชนิดและขนาด ดังต่อไปนี้¹⁶⁴

- (1) อาวุธปืนชนิดลำกล้องมีเกลียวที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่เกิน 11.45 มม.
- (2) อาวุธปืนชนิดลำกล้องไม่มีเกลียว ดังต่อไปนี้
 - (ก) ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่ถึง 20 มม.
 - (ข) ปืนบรรจุปาก ปืนลูกซอง และปืนพลุสัญญาณ
- (3) อาวุธปืนชนิดที่มีเครื่องกลไกสำหรับบรรจุกระสุนเองให้สามารถยิงซ้ำได้ ดังต่อไปนี้
 - (ก) ขนาดความยาวของลำกล้องไม่ถึง 160 มม.
 - (ข) ปืนลูกซอง
 - (ค) ปืนลูกกรรขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปากลำกล้องไม่เกิน 5.6 มม.
- (4) อาวุธปืนชนิดไม่มีเครื่องบังคับเสียงให้เบาผิดปกติ
- (5) อาวุธปืนชนิดที่ไม่ใช้กระสุนเป็นที่บรรจุวัตถุเคมีที่ทำให้เกิดอันตรายหรือเป็นพิษ หรือไม่ใช่เครื่องกระสุนปืนที่บรรจุเชื้อโรค เชื้อเพลิง หรือวัตถุกัมมันตภาพรังสี

3.3.5 พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

“ยุทธภัณฑ์” หมายความว่า อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมีสารชีวะ สาร รั้งสีหรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้ ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา 7¹⁶⁵

¹⁶³ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490. มาตรา 72-85.

¹⁶⁴ กฎกระทรวงฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2522) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490.

¹⁶⁵ พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530. มาตรา 4.

3.3.6 ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 (พ.ศ. 2564) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564

ข้อ 2 กำหนดให้อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีวภาพ วัสดุแก๊มมันตรังสี วัสดุนิวเคลียร์ ยานพาหนะ หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้ ดังต่อไปนี้ เป็นยุทธภัณฑ์¹⁶⁶

(1) อาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ เครื่องยิงหรือฉายพลังงานคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ยานพาหนะ และเครื่องมือเครื่องใช้ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้

(ก) ประเภทอาวุธและเครื่องยิง ทิ้ง หรือปล่อย และอุปกรณ์¹⁶⁷

- 1) อาวุธปืนพก
- 2) อาวุธปืนเล็กสั้น
- 3) อาวุธปืนเล็กยาว หรือไรเฟิล
- 4) อาวุธปืนกล ปืนกลมือ ปืนที่ยิงเป็นชุดและปืนไร้แรงสะท้อนถอยหลัง
- 5) อาวุธปืนที่มีความกว้างปากกล ากล้อง 0.6 นิ้ว (15.24 มิลลิเมตร) ขึ้นไปและมีผลประจำปีนมากกว่า 1 คน

6) อาวุธยิงอัตโนมัติและอาวุธกึ่งอัตโนมัติหรืออาวุธที่ท างานระบบป้้มแอกชั่นที่ใช้งานทางด้านการทหาร

7) ท่อลดเสียง ปลอกเก็บเสียง กล้องเล็งและปลอกลดแสงที่ติดตั้งพิเศษสำหรับอาวุธตาม 1) ถึง 6) หรือออกแบบเป็นพิเศษเพื่อใช้งานด้านการทหาร

8) อาวุธปืนใหญ่ ปืนใหญ่กระสุนวิถีโค้งและอาวุธปืนใหญ่ทุกชนิดทุกแบบ

9) อาวุธปืนที่ใช้กระสุนปืนบรรจุวัสดุนิวเคลียร์ สารชีวภาพ สารเคมีชนิดทำให้เกิดอันตรายหรือเป็นพิษ

10) อาวุธปราบเรือดำน้ำ

11) อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ อาวุธเคมี

12) เครื่องยิงจรวด ขีปนาวุธและอาวุธปล่อย

13) เครื่องยิงลูกระเบิด รวมถึง เครื่องยิงจรวดต่อสู้อากาศ

¹⁶⁶ ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 (พ.ศ. 2564) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564.

¹⁶⁷ ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 (พ.ศ. 2564) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564. ข้อ 2 (1) (ก).

14) เครื่องยิงพลุสัญญาณทางทหาร หรือเครื่องพ่นควัน ก๊าซและไพโรเทคนิคที่ ออกแบบเป็นพิเศษหรือดัดแปลงเพื่อใช้งานทางด้านทหาร

15) เครื่องปล่อยสารเคมี สารชีวภาพทางทหาร และเครื่องฉีดสารเหลวควบคุมฝูงชน

16) เครื่องทำควันหรือหมอกเทียม ที่ออกแบบเป็นพิเศษเพื่อใช้งานด้านทหาร

17) เครื่องเสริมสมรรถภาพของอาวุธยิง ทั้ง ปล่อย รวมถึงระบบค้นหาเป้าหมาย กำหนดตำแหน่ง กำหนดระยะยิง เผ่าตรวจหรือติดตาม อุปกรณ์ค้นหา รวบรวมข้อมูล การบอกฝ่าย และพิสูจน์ฝ่าย อุปกรณ์ตรวจจับ

18) เครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องใช้และอุปกรณ์ต่อต้านอาวุธ ตาม 1) ถึง 17)

19) ส่วนประกอบและอุปกรณ์ของสิ่งต่าง ๆ ตาม 1) ถึง 18)

20) เครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องใช้และอุปกรณ์ สำหรับใช้ในการผลิต ตรวจสอบทดสอบ ประกอบ ซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ ตาม 1) ถึง 19)

ทั้งนี้ ยกเว้นอาวุธปืนที่นายทะเบียนอาจออกใบอนุญาตให้ได้ ตามพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490

(ข) ประเภทกระสุน วัตถุระเบิด ส่วนประกอบและอุปกรณ์¹⁶⁸

1) ดินระเบิด ดินส่งกระสุน ดินจับจรวด ชีปนาวุธและอาวุธปล่อยทั้งชนิด เชื้อเพลิงแข็งและเชื้อเพลิงเหลว ทั้งนี้ รวมถึงภาชนะบรรจุดินระเบิดแรงต่างชนิดเผาไหม้ได้ (Combustible Container)

2) กระสุนปืน รวมถึง องค์ประกอบที่รวมเป็นกระสุนครบชนิด (ยกเว้นเครื่อง กระสุนปืนที่นายทะเบียนอาจออกใบอนุญาตให้ได้ ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490)

3) จรวด ชีปนาวุธและอาวุธปล่อย

4) ตอร์ปิโด

5) ลูกระเบิด

6) ทุ่นระเบิด ระเบิดน้ำลึกและกับระเบิดทุกชนิด

7) กระสุนนิวเคลียร์ ชีวภาพ เคมี

8) ลูกระเบิดนิวเคลียร์ ชีวภาพ เคมี

9) จรวด ชีปนาวุธและอาวุธปล่อย หัวรบนิวเคลียร์ ชีวภาพ เคมี

10) พลุสัญญาณทางทหาร

¹⁶⁸ ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 (พ.ศ. 2564) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564. ข้อ 2 (1) (ข).

11) ลูกระเบิดควัน กระป๋องควัน หม้อควันและอื่น ๆ ระเบิดเพลิง ลูกระเบิดเพลิงและอุปกรณ์ระเบิด

12) ชนวนจุด ยิง ทิ้ง ปล่อยสิ่งต่าง ๆ ตาม 1) ถึง 11)

13) เครื่องมือ เครื่องจักร ตลอดจน เครื่องใช้และอุปกรณ์สำหรับใช้ในการผลิต ตรวจสอบ ทดสอบ ต่อต้าน หรือทำลายยุทธภัณฑ์ ตาม 1) ถึง 12)

ทั้งนี้ ยกเว้นเครื่องกระสุนปืนที่นายทะเบียนออกใบอนุญาตให้ได้ ตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490

ปืนซ็อตไฟฟ้าตามกฎหมายถือว่าเป็นยุทธภัณฑ์ตามกฎหมายด้วยเนื่องจากถือว่าเป็นเครื่องยิงตามประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 (พ.ศ. 2564) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564 ข้อ 2 (1) (ก)¹⁶⁹ ส่วนคลังลูกดอกไฟฟ้าหรือลูกดอกไฟฟ้าไม่ได้มีคำนิยามเฉพาะของคำว่า “กระสุนปืน” ตามข้อ 2 (1) (ข) 2)¹⁷⁰ ของประกาศดังกล่าว

การเลือกประเภทของอาวุธเพื่อใช้ในการป้องกันตัวของประชาชนนั้นกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดในการมีสิทธิ เสรีภาพ ในชีวิต ร่างกายของประชาชนไว้ ซึ่งการห้ามไม่ให้ประชาชนใช้อาวุธบางประเภทในการป้องกันตัว ทั้งที่เป็นอาวุธที่ใช้แล้วมีอนุภาคน้อยกว่าอาวุธปืนโดยทั่วไปมาก ย่อมเป็นจำกัดสิทธิบางเรื่อง บางอย่างของประชาชนให้ถูกจำกัดไว้เพียงการรักษาความปลอดภัย และสงบเรียบร้อยจากเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น จึงสมควรให้บัญญัติหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อธำรงไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพให้แก่ประชาชน

¹⁶⁹ ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 (พ.ศ. 2564) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564. ข้อ 2 (1) (ก).

¹⁷⁰ ประกาศกระทรวงกลาโหม เรื่อง กำหนดยุทธภัณฑ์ที่ต้องขออนุญาตตามพระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 (พ.ศ. 2564) ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564. ข้อ 2 (1) (ข).

3.4 สรุปเปรียบเทียบกฎหมายของต่างประเทศและของประเทศไทย

ประเทศ	ชื่อกฎหมาย	การจำกัดความ	การอนุญาต	การพกพา
สหรัฐอเมริกา	The Gun Control Act 1968 Texas Penal Code 2021	เป็นอาวุธที่ไม่จัดอยู่ในกลุ่มอาวุธปืน	- อายุ 18 ปี - ผ่านการตรวจประวัติอาชญากรรม	- พกพาแบบปิดหรือเคหสถาน - ห้ามพกพาไปในสถานที่ที่กฎหมายห้าม
สาธารณรัฐโปแลนด์	The Weapons and Munitions Act 1999	จัดว่าเป็นอาวุธประเภทเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ซึ่งอาจเป็นภัยคุกคามต่อชีวิตหรือสุขภาพ	- อายุ 21 ปี - ถ้ามีกระแสไฟฟ้าในวงจรเกิน 10 mA ต้องขอใบอนุญาต - ผ่านการทดสอบตามที่กฎหมายกำหนด	- พกพาแบบปิดหรือเคหสถาน - ห้ามพกพาไปในสถานที่ที่กฎหมายห้าม
สาธารณรัฐเช็ก	Firearms Act 2002	จัดว่าเป็นอาวุธปืนประเภท C-I	- อายุ 18 ปี - ปืนต้องลงทะเบียนกับตำรวจ แต่ไม่ต้องขอใบอนุญาตเหมือนอาวุธปืนประเภทอื่น ๆ	- พกพาแบบปิดหรือที่เคหสถาน - ห้ามพกพาไปในสถานที่ที่กฎหมายห้าม

ประเทศ	ชื่อกฎหมาย	การจำกัดความ	การอนุญาต	การพกพา
ประเทศไทย	พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิดดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530	- เป็นอาวุธปืน ที่นายทะเบียนออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ - เป็นยุทธภัณฑ์ประเภทเครื่องยิง	ไม่อนุญาต ใช้ได้เฉพาะเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย	ห้ามพกพาหรือมีไว้ในครอบครอง